

Lite 2a.

GOLD FIELDS ARCTIC PLATINUM OY

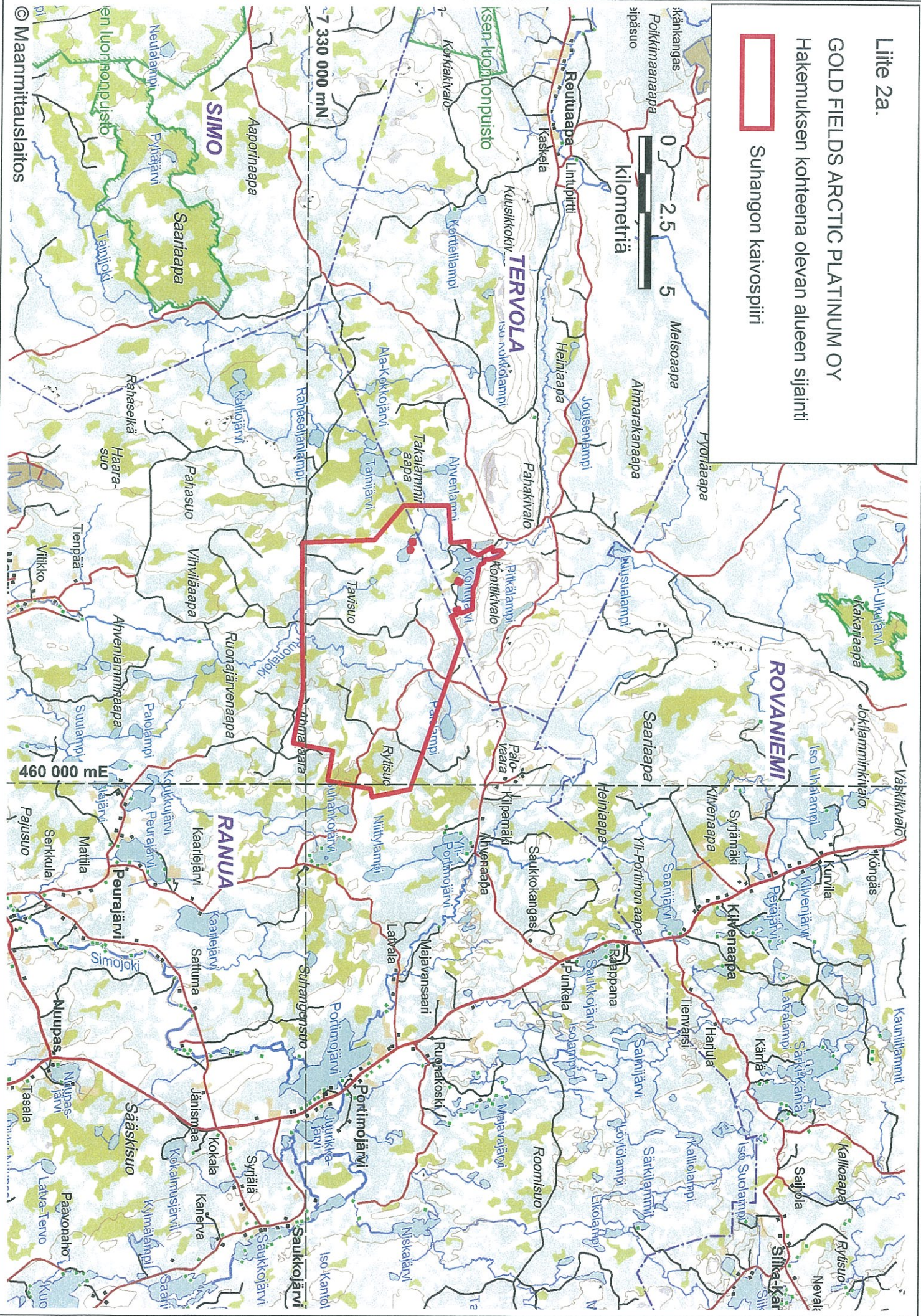
Hakemuksen kohteena olevan alueen sijainti

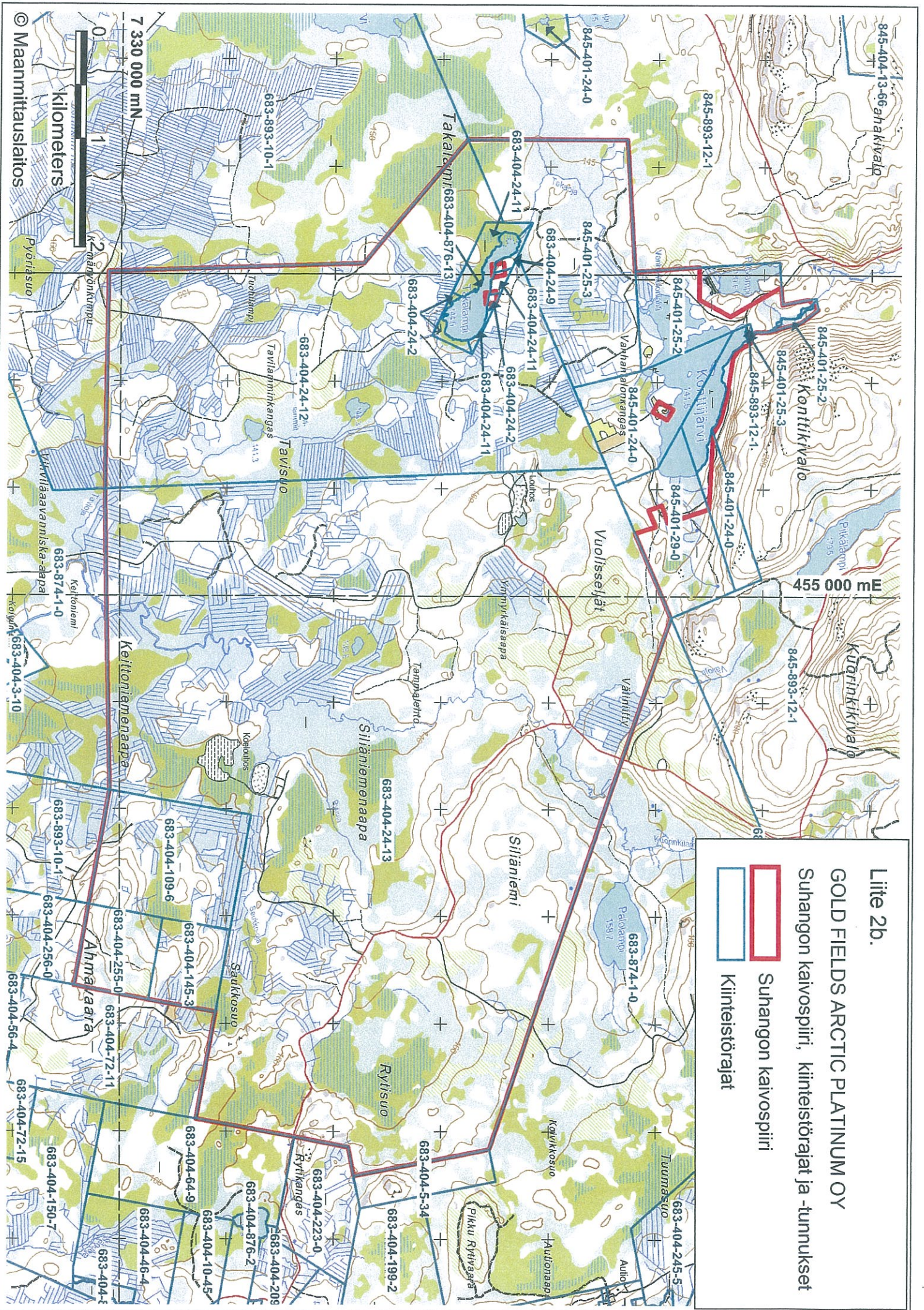

Suhangon kaivospiiri

kilometriä

Liite 2b.

GOLD FIELDS ARCTIC PLATINUM OY

Suhangon kaivospiiri, kiinteistörajat ja -tunnukset

- Suhangon kaivospiiri
- Kiinteistörajat

Lausunnon antaminen Gold Fields Arctic Platinum Oy:n kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevassa asiassa (KaivNro 5426)

384/18/2014

Kunnanhallitus § 143

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Ranuan kunnan lausuntoa Suhangon kaivospiirin (KaivNro 5426) raukeamisen lykkäämistä koskevassa asiassa.

Kaivosluvassa on asetettu määräaika, jonka kuluessa luvanhaltijan on aloitettava kaivostoiminta tai ryhdyttävä muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Lupaviranomaisen on myös päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos kaivostoiminta on ollut keskeytyneenä luvanhaltijasta johtuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai kaivostoiminnan katsotaan tosiasiallisesti päättyneen. Suhangon kaivospiiri on määrätty 29.5.2006 ja kaivoskirjan mukaan kaivostyöhön olisi ryhdyttävä viimeistään 29.5.2016.

Gold Fields Arctic Platinum Oy (GFAP Oy) on pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta hakemuksellaan 22.3.2016, että lupaviranomainen lykkää Suhangon kaivosoikeuden raukeamista kaivoslain 68 §:n mukaisesti sekä asettaa uuden määräajan kaivostyöhön ryhtymiselle. Lykkäystä on haettu viideksi vuodeksi.

Lupaviranomainen voi Kaivoslain 68 § 2 momentissa kuvatussa tilanteessa enintään kahdesti lykätä kaivosluvan raukeamista ja antaa uuden määräajan toiminnan jatkamiseksi. Luvan raukeamista voidaan lykätä enintään yhteensä kymmenellä vuodella. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityisille edulle.

GFAP Oy:n mukaan jatkoaikaa kaivostyöhön ryhtymiselle haetaan, koska selvitykset hankkeen kannattavuudesta ovat pitkittyneet. Tilanteeseen ovat osaltaan vaikuttaneet metallien pitkään jatkunut epäsuotuisa hintakehitys sekä sen seurauksena uusien kaivoshankkeiden rahoituksen vaikeutuminen.

Lausuntopyyntö jaetaan kunnanhallituksen jäsenille esityslistan mukana.

Päätösehdotus: Ranuan kunnanhallitus päättää, että Ranuan kunnalla ei ole huomautettavaa raukeamisen lykkäämisen jatkoajasta.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:

Tekninen johtaja Veli Saarijärvi

p. 040 672 2303; etunimi.sukunimi@ranua.fi

Lausunnon antaminen Gold Fields Arctic Platinum Oy:n kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevassa asiassa (KaivNro 5426)

384/18/2014

Kunnanhallitus § 143

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Ranuan kunnan lausuntoa Suhangon kaivospiirin (KaivNro 5426) raukeamisen lykkäämistä koskevassa asiassa.

Kaivosluvassa on asetettu määräaika, jonka kuluessa luvanhaltijan on aloitettava kaivostoiminta tai ryhdyttävä muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Lupaviranomaisen on myös päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos kaivostoiminta on ollut keskeytyneenä luvanhaltijasta johtuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai kaivostoiminnan katsotaan tosiasiallisesti päättyneen. Suhangon kaivospiiri on määrätty 29.5.2006 ja kaivoskirjan mukaan kaivostyöhön olisi ryhdyttävä viimeistään 29.5.2016.

Gold Fields Arctic Platinum Oy (GFAP Oy) on pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta hakemuksellaan 22.3.2016, että lupaviranomainen lykkää Suhangon kaivosoikeuden raukeamista kaivoslain 68 §:n mukaisesti sekä asettaa uuden määräajan kaivostyöhön ryhtymiselle. Lykkäystä on haettu viideksi vuodeksi.

Lupaviranomainen voi Kaivoslain 68 § 2 momentissa kuvatussa tilanteessa enintään kahdesti lykätä kaivosluvan raukeamista ja antaa uuden määräajan toiminnan jatkamiseksi. Luvan raukeamista voidaan lykätä enintään yhteensä kymmenellä vuodella. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityisille edulle.

GFAP Oy:n mukaan jatkoaikaa kaivostyöhön ryhtymiselle haetaan, koska selvitykset hankkeen kannattavuudesta ovat pitkittyneet. Tilanteeseen ovat osaltaan vaikuttaneet metallien pitkään jatkunut epäsuotuisa hintakehitys sekä sen seurauksena uusien kaivoshankkeiden rahoituksen vaikeutuminen.

Lausuntopyyntö jaetaan kunnanhallituksen jäsenille esityslistan mukana.

Päätösehdotus: Ranuan kunnanhallitus päättää, että Ranuan kunnalla ei ole huomautettavaa raukeamisen lykkäämisen jatkoajasta.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:

Tekninen johtaja Veli Saarijärvi

p. 040 672 2303; etunimi.sukunimi@ranua.fi

Otteen oikeaksi todistaa

Ranualla 24.5.2016

Marja-Liisa Murmela
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

227§

**LAUSUNNON ANTAMINEN GOLD FIELDS ARCTIC
PLATINUM OY:N KAIVOSLUVAN RAUKEAMISEN
LYKKÄÄMISTÄ KOSKEVASSA ASIASSA**

Valmistelija tekninen johtaja

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Tervolan kunnan lausuntoa Suhangon kaivospiiriin (KaivNro 5426) raukeamisen lykkäämistä koskevassa asiassa.

Kaivosluvassa on asetettu määräaika, jonka kuluessa luvanhaltijan on aloitettava kaivostoiminta tai ryhdyttävä muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Lupaviranomaisen on myös päätettävä, että kaivoslupa raukeaa, jos kaivostoiminta on keskeytyneenä luvanhaltijasta riippuvasta syystä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai kaivostoiminnan voidaan katsoa tosiasiallisesti päättyneen. Asian voi panna vireille lupaviranomainen omasta aloitteestaan, kunta tai haittaa kärsivä asianosainen.

Gold Fields Arctic Platinum Oy (GFAP Oy) on pyytänyt Tukesilta 22.3.2016 saapuneella hakemuksellaan, että lupaviranomainen lykkää Suhangon kaivosoikeuden raukeamista kaivoslain 68 §:n mukaisesti sekä asettaa uuden määräajan kaivostoimintaan ryhtymiselle. Suhangon kaivospiiri on määrätty 29.5.2006 ja kaivoskirjan mukaan kaivostyöhön olisi ryhdyttävä viimeistään 29.5.2016. Hakemuksen kohteena olevan kaivosoikeuden raukeamiselle ei ole aiemmin haettu lykkäystä.

GFAP Oy:n mukaan jatkoaikaa kaivostoimintaan ryhtymiselle haetaan, koska selvitykset hankkeen kannattavuudesta ovat pitkittyneet. Tilanteeseen ovat osaltaan vaikuttaneet metallien pitkään jatkunut epäsuotuisa hintakehitys sekä sen seurauksena uusien kaivoshankkeiden rahoituksen vaikeutuminen.

Lupaviranomainen voi lykätä kaivosluvan raukeamista ja antaa uuden määräajan kaivostoiminnan aloittamiseksi tai määräajan toiminnan jatkumiseksi. Luvan raukeamista voidaan lykätä Kaivoslain 68 §:n mukaan enintään yhteensä kymmenellä vuodella. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Teknisen johtajan päätösesitys:

Tervolan kunnalla ei ole huomautettavaa raukeamisen lykkäämisen jatkoajasta.

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Teknisen johtajan päätösesitys hyväksytään.

Päätös:

TERVOLAN KUNTA
Kunnanhallitus

OTE PÖYTÄKIRJASTA
29.8.2016

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

-Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
-tekninen johtaja

Otteen oikeaksi todistaa

Tervolassa, 1.9.2016

Sanna Dagnevall
vs. hallintosihteeri

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Kaivosviranomainen
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Lupatunnus KL2016:0003, lausuntopyyntö 17.5.2016

SUHANGON KAIVOSLUVAN (KAIVOSPIIRIN) RAUKEAMISEN LYKKÄÄMISTÄ KOSKEVA HAKEMUS

Lapin elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus (ELY-keskus) esittää kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevaan hakemukseen täydennyksenä ympäristö- ja vesitalouslupien voimassaolon ja toimeenpanon osalta seuraavan.

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto (nykyisin Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, PSAVI) on 7.12.2005 myöntänyt Gold Fields Arctic Platinum Oy:lle (GFAP) Suhangon kaivoksen ja rikastamon ympäristö- ja vesitalousluvan nro 122/05/1. Ympäristölupa koskee malmin louhintaa Ahmavaaran ja Konttijärven louhoksista, malmin rikastusta kaivospiirin alueelle rakennettavassa rikastamossa, kaatopaikkatoimintaa ja toiminnassa muodostuvien jätevesien johtamista Ranuan ja Tervolan kunnissa.

Vesitalouslupa on myönnetty Takalammen ja Konttijärven säännöstelyyn ja siihen liittyviin töihin, Ruonajoen uoman oikaisuun, veden ottamiseen Konttijärvestä, pohjaveden pumppaamiseen avolouhoksista, Pekanlammen ja Tavilampien täyttämiseen ja kahden Ruonajoen ylittävän sillan rakentamiseen. Samalla on myönnetty poikkeus kaivosalueella olevien lähteiden muuttamiskiellostä. Vesitalousluvan perusteluissa on todettu selvennyksenä, että toiminnan seurauksena muutetaan useaa luonnontilaista uomaa siten, että niiden säilyminen vaarantuu. Toiminta sijaitsee Lapin läänin alueella, jolloin vesilain muuttamiskielto ei koske näitä uomia. Vesitalouslupahakemuksessa on mainittu muun muassa Ahmavaaran louhosalueella olevat Rytioja ja Saukko-oja tällaisina muuttuvina ja osittain häviävinä uomina.

Vaasan hallinto-oikeus on 13.12.2007 antamallaan päätöksellä nro 07/0429/1 muuttanut ympäristö- ja vesitalouslupapäätöstä nro 122/05/1 lähinnä korvauksien osalta. Hallinto-oikeuden päätös ja sen myötä myös ympäristö- ja vesitalouslupa tulivat lainvoimaiseksi 14.1.2008.

Ympäristö- ja vesitalousluvan lupamääräyksen 37 mukaan vesitalousluvassa tarkoitettuihin rakennustöihin on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja rakennustyöt on tehtävä kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun päätös on saanut lainvoiman, uhalla että lupa on katsottava rauenneeksi.

27.8.2015

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 24.8.2012 päätöksellään nro 56/12/2 jatkanut GFAP:n hakemuksesta lupamääräyksen 37 määräaika ja muuttanut sen seuraavaksi:

"37. Vesitalousluvassa tarkoitettuihin rakennustöihin on ryhdyttävä 14.1.2015 mennessä ja rakennustyöt on tehtävä kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun päätös nro 122/05/1 on saanut lainvoiman uhalla, että lupa on muutoin katsottava rauenneeksi. Luvan saajan on ilmoitettava töiden aloittamisesta Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Ranuan ja Tervolan kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle. Töiden valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Ranuan ja Tervolan kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa töiden päättymisestä lukien."

Päätöksessä nro 56/12/2 on yksiselitteisesti todettu, että vesitalousluvassa tarkoitettuihin töihin on ryhdyttävä viimeistään 14.1.2015 tai lupa raukeaa.

Ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Luvan saajan on toimitettava hakemus ympäristöluvan määräysten tarkistamiseksi viiden vuoden kuluttua siitä, kun kaivostoiminta on alkanut alueella.

GFAP toimitti 6.11.2014 Lapin ELY-keskukselle Suhangon kaivoshankkeen mahdolliseen käynnistämiseen liittyen Ahmavaaran ja Konttijärven avolouhosten maanpoistojen edellyttämien kuivatustoimien vesienhallintasuunnitelman. ELY-keskus vastasi GFAP:lle kirjeellään 11.11.2014 (kirje liitteenä). Siinä ELY-keskus totesi, että kuivatussuunnitelman mukaiset toimenpiteet voidaan toteuttaa ympäristö- ja vesitalouslupapäätöksen nro 122/05/1 ja vesitalouslupapäätöksen nro 56/12/1 nojalla, edellyttäen että ne käynnistetään 14.1.2015 mennessä. Jos työt eivät käynnisty 14.1.2015 mennessä, on lupa katsottava rauenneeksi. Lisäksi ELY-keskus totesi muun muassa, että jos työt eivät efene suunnitelman mukaisesti tai ovat pitkään keskeytyksessä, on mahdollista, että lupa raukeaa. Kuivatussuunnitelmasta poikkeaminen edellyttää ilmoitusta ELY-keskukselle.

GFAP ilmoitti vesienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden käynnistymisestä 21.11.2014.

GFAP toimitti 11.2.2016 ELY-keskukselle Konttijärven avolouhoksen ensimmäisen vaiheen kuivatustoimenpiteitä koskevan täydentävän kuivatussuunnitelman. Se koski kuivatustoimenpiteiden työjärjestyksen muutosta siten, että Konttijärven avolouhoksen alueen kuivatustoimenpiteiden ensimmäinen vaihe toteutetaan vuoden 2014 kuivatussuunnitelmasta poiketen ennen Ahmavaaran louhosalueen kuivatustoimenpiteiden toisen vaiheen toteuttamista.

ELY-keskus hyväksyi täydentävän kuivatussuunnitelman kirjeellään 26.2.2016 (kirje liitteenä). Lisäksi kirjeessä todetaan muun muassa seura-

27.8.2015

vaa: "Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Konttijärven tai Ahmavaaran kuivatustöiden 2. vaihetta tai muita Suhangon kaivoshankkeen kohdealuetta selvästi muuttavia ja ympäristön pilaantumista aiheuttavia toimenpiteitä ei ole perusteltua käynnistää ennen kuin koko kaivoshankkeen toteuttamisesta on nykyistä suurempi varmuus. Louhosalueiden kuivatustöiden ja muiden mahdollisten kohdealueella toteutettavien toimenpiteiden jatkamisesta on joka tapauksessa aiheellista neuvotella ELY-keskuksen kanssa sen jälkeen, kun esitetyn suunnitelman mukaiset Konttijärven louhosalueen 1. vaiheen kuivatustyöt on saatu päätökseen."

Muilta osin Lapin ELY-keskuksella ei ole ympäristönsuojelu-, luonnonsuojelu-, alueidenkäyttö- ja vesivaraviranomaisena täydentämistä tai huomauttamista Suhangon kaivosluvan (kaivospiiri KaivNro 5426) raukeamisen lykäämistä koskevaan hakemukseen. ELY-keskus ei näe estettä hakemuksessa tarkoitetun jatkoajan myöntämiselle.

Ympäristönsuojeluyksikön
päällikkö

Eira Luokkanen

Ylitarkastaja

Juhani Itkonen

LIITTEET

Lapin ELY-keskuksen kirje GFAP:lle 11.11.2014
Lapin ELY-keskuksen kirje GFAP:lle 26.2.2016

TIEDOKSI (ilman liitteitä) Gold Fields Arctic Platinum Oy/Juha Rissanen (sähköpostilla)

11.11.2014

Gold Fields Arctic Platinum Oy
Ahjotie 7
96320 Rovaniemi

Kuivatussuunnitelma (16X25998, 6.11.2014) saatekirjeineen

VESITALOUSLUVAN MUKAISTEN KUIVATUSTOIMIEN KÄYNNISTÄMINEN SUHANGOSSA

Gold Fields Arctic Platinum Oy (GFAP) on 6.11.2014 toimittanut Lapin ELY-keskukselle Suhangon kaivoshankkeen mahdolliseen käynnistämiseen liittyen Ahmavaaran ja Konttijärven avolouhosten maanpoistojen edellyttämien kuivatustoimien vesienhallintasuunnitelman (16X25998, 6.11.2014 "kuivatus-suunnitelma") saatekirjeineen. ELY-keskus toteaa kuivatussuunnitelmasta ja saatekirjeestä lausuntonaan seuraavaa.

Suhangon kaivoshanketta koskevat ympäristöluvut ja niiden voimassaolo

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto (nykyisin Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue) on 7.12.2005 myöntänyt GFAP:lle Suhangon kaivoksen ja rikastamon ympäristö- ja vesitalousluvan nro 122/05/1. Ympäristöluva koskee malmin louhintaa Ahmavaaran ja Konttijärven louhoksista, malmin rikastusta kaivospiirin alueelle rakennettavassa rikastamossa, kaatopaikkatoimintaa ja toiminnassa muodostuvien jätevesien johtamista Ranuan ja Tervolan kunnissa.

Vesitalousluva on myönnetty Takalammen ja Konttijärven säännöstelyyn ja siihen liittyviin töihin, Ruonajoen uoman oikaisuun, veden ottamiseen Konttijärvestä, pohjaveden pumppaamiseen avolouhoksista, Pekanlammen ja Tavilampien täyttämiseen ja kahden Ruonajoen ylittävän sillan rakentamiseen. Samalla on myönnetty poikkeus kaivosalueella olevien lähteiden muuttamiskiellosta. Vesitalousluvan perusteluissa on todettu selvennyksenä, että toiminnan seurauksena muutetaan useaa luonnontilaista uomaa siten, että niiden säilyminen vaarantuu. Toiminta sijaitsee Lapin läänin alueella, jolloin vesilain muuttamiskielto ei koske näitä uomia. Vesitalouslupahakemuksessa on mainittu muun muassa Ahmavaaran louhosalueella olevat Rytioja ja Saukko-oja tällaisina muuttuvina ja osittain häviävinä uomina.

Vaasan hallinto-oikeus on 13.12.2007 antamallaan päätöksellä nro 07/0429/1 muuttanut ympäristö- ja vesitalouslupapäätöstä nro 122/05/1

lähinnä korvauksien osalta. Hallinto-oikeuden päätös tuli lainvoimaiseksi 14.1.2008.

Ympäristö- ja vesitalousluvan lupamääräyksen 37 mukaan vesitalousluvassa tarkoitettuihin rakennustöihin on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja rakennustyöt on tehtävä kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun päätös on saanut lainvoiman, uhalla että lupa on katsottava rauenneeksi.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 24.8.2012 päätöksellään nro 56/12/2 jatkanut GFAP:n hakemuksesta lupamääräyksen 37 määräaika ja muuttanut sen seuraavaksi:

"37. Vesitalousluvassa tarkoitettuihin rakennustöihin on ryhdyttävä 14.1.2015 mennessä ja rakennustyöt on tehtävä kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun päätös nro 122/05/1 on saanut lainvoiman uhalla, että lupa on muutoin katsottava rauenneeksi. Luvan saajan on ilmoitettava töiden aloittamisesta Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Ranuan ja Tervolan kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle. Töiden valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Ranuan ja Tervolan kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa töiden päättymisestä lukien."

Päätöksessä nro 56/12/2 on yksiselitteisesti todettu, että vesitalousluvassa tarkoitettuihin töihin on ryhdyttävä viimeistään 14.1.2015 tai lupa raukeaa.

Ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Luvan saajan on toimitettava hakemus ympäristöluvan määräysten tarkistamiseksi viiden vuoden kuluttua siitä, kun kaivostoiminta on alkanut alueella.

Kuivatussuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet

Kuivatussuunnitelman mukaan Suhangon kaivoksen käynnistämistä selvitetään nyt alkuperäistä pienempänä hankkeena, jossa malmia louhitaan Ahmavaaran ja Konttijärven louhoksista ja rikastetaan vaahdottamalla lainvoimaisen ympäristö- ja vesitalousluvan mukaisesti. Kaivoshankkeen käynnistämiseen pyritään nyt mahdollisimman nopealla aikataululla. Investointipäätöksen tekeminen edellyttää vielä uuden kannattavuusselvityksen valmistamista ja hankkeen osoittamista kannattavaksi. Tähän varautuen tiettyjen kaivostoimintaa valmistelevien töiden aloittamista pidetään jo tässä vaiheessa tarpeellisina, johtuen alueen maasto-olosuhteista. Nykyisen arvion mukaan malmin louhinta tullaan todennäköisesti aloittamaan Ahmavaaran esiintymästä, joka on laajalti märkien soiden ja turvekerrosten peittämää ja siksi edellyttää valmistelevia kuivatustöitä.

Alkuvaiheessa keskeistä on mahdollistaa pääsy louhosalueille ja käynnistää vesienhallinta- ja kuivatusrakenteiden vaiheistettu rakentaminen, jotta maanpoistot, louhinta- ja tuotantotoiminta voidaan aikanaan tarkoituksenmukaisesti aloittaa. Osa tarvittavista rakenteista liittyy myös ympäristölupapäätöksen määräyksiin.

Kuivatussuunnitelman mukaan ensimmäisen vaiheen toimenpiteet keskittyvät kokonaisuudessaan Ahmavaaran alueelle. Maastotyöt aloitetaan joulukuun 2014 aikana. Ensimmäisenä työvaiheena on Ahmavaaran eteläpuolisen niskaojan alajuoksun sekä hiekanerotusaltaan paaluttaminen. Mittaustöitä tullaan mahdollisesti suorittamaan jo ennen joulukuuta. Mittaustöiden jälkeen suoritetaan mahdollisesti tarvittavat puunkaadot alueella.

Ensisijaisena toimenpiteenä on tarkoitus toteuttaa Saukko-ojan alajuoksun uomankääntö louhosalueen eteläpuolitse. Kyseisen uoman vedet kulkevat jo nykyisellään pääosin ojitettujen alueiden lävitse ja uomaa on jo entuudestaan käännetty Ahmavaaran koelouhoksen alueella. Saukko-ojan uusi uoma rakennetaan noin paalulle 2 500 saakka ja siitä tehdään louhosalueelle väliaikainen uoma. Kun niskaoja kokonaisuudessaan valmistuu, voidaan väliaikaisen uoman yhteys niskaojaan sulkea ja hyödyntää uomaa maanpoistoalueen kuivatuksessa. Uoman loppupäähän rakennetaan hiekanerotusallas ennen purkua nykyiseen luonnonuomaan.

Kaivutyöt aloitetaan talven aikana heti, kun alueella voidaan liikkua raskaalla työkonekalustolla. Hiekanerotusallas ja uoman alajuoksu pyritään saattamaan valmiiksi talven alivirtaamakauden aikana. Uoman valmistumisen myötä louhosalueen itä- ja eteläpuoliset pintavalumavedet kulkeutuvat louhosalueen eteläpuolelta Ruonajokeen, mikä edesauttaa louhoksen eteläosan kuivamista nykyisestä.

Ensimmäisessä vaiheessa varaudutaan alentamaan koelouhoksen vesipintaa painovoimaisesti. Vesipinnan lasku aloitetaan keväällä, kun Saukko-ojan uusi uoma on käytössä ja todettu toimivaksi. Louhosvedet johdetaan Saukko-ojaan kanavalla, johon vesi ohjataan settipadolla varustetun rummun kautta siten, että vesipinnan lasku voidaan toteuttaa hallitusti. Vaihtoehtoisena ratkaisuna voidaan käyttää lappoputkea.

Vuoden 2014 aikana on varmistettu, että rakennettavan selkeytysaltaan alueelle on pääsy kaivinkoneella myös sulan maan aikana. Tarpeen mukaan alueelle voidaan alkavan talven aikana valmistella kulkuyhteys.

Saukko-ojan uoman loppuosan kääntö toteutettaisiin samanaikaisesti Rytiojan uomansiirron kanssa. Rytiojan uoma kulkee nykyisellään luonnonuomassa ojittamattoman alueen läpi ja siten ensimmäisessä vaiheessa ei katsota perustelluksi aloittaa uomansiirtoa valmistelevia toimenpiteitä. Uomansiirron vaatimat kaivutoimet on tarkoitus aloittaa toisessa vaiheessa aikaisimmillaan talvella 2015-2016. Uuden oja-uoman itäosissa kaivutöitä voidaan toteuttaa ennen talvikautta, mutta

suoalueilla kaivutöitä ei voida suorittaa ennen tammi-helmikuuta, etenkin uoman alajuoksulla, jossa turvepeitteet ovat paksuimmillaan.

Koelouhoksen vesipinnan alentamista voidaan jatkaa pumpaamalla loppuvuonna 2015. Päätös ja yksityiskohtaisempi toteutussuunnitelma tehdään todennäköisesti kesän 2015 aikana. Mikäli pumppaukseen ryhdytään, tehostuu koelouhoksen ympäristöön kohdistuva kuivattava vaikutus entisestään.

Selkeytysaltaan ja pintavalutuskentän järjestelyiden rakentaminen sekä yhdysojan rakentaminen ajoittuvat mahdollisesti talven 2015-2016 ajalle, jotta vesienkäsittely ja avolouhosalueen kuivatus voidaan tarvittaessa käynnistää vuoden 2016 aikana. Tämä mahdollistaa maanpoistojen aloittamisen riittävän ajoissa toiminnan käynnistämistä ajatellen. Mikäli kaivosohjelma keskeytyy, palautetaan vedet kulkemaan nykyisissä uomissaan.

Töiden kolmannessa vaiheessa aloitetaan varsinaiset maanpoistot sekä muut vesitalousluvan tarkoittamat rakentamistoimet, joita kaivosalueella tarvitaan tuotantotoiminnan käynnistämiseen. Tämä vaihe alkaa alustavasti arvioiden vuonna 2016. Vesitalousluvan mukainen rakentaminen saatetaan valmiiksi vuoden 2018 alkuun mennessä, minkä jälkeen kaivostoiminta voidaan alustavan suunnitelman mukaan aloittaa.

Konttijärven alueen kuivatustoimet aloitetaan tämän hetkisen suunnitelman mukaan kaivostoiminnan jo käynnistyttyä Ahmavaarassa.

Esitettyjen töiden luvanmukaisuus

Ahmaavaran louhosalueen maankuivatus, louhosten kuivanapito ja siitä aiheutuva pohjaveden pinnan aleneminen sekä niiden edellyttämä Saukko-ojan ja Rytiojan uomien muuttaminen ovat tarpeen mahdollisesti käynnistyvän louhinnan valmistelemiseksi. Ne on myös esitetty alkuperäisessä Suhangon kaivoksen ympäristö- ja vesitalouslupahakemuksessa. Ympäristö- ja vesitalouslupa nro 122/05/1 kattaa nämä toimenpiteet.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kuivatussuunnitelman mukaiset toimenpiteet voidaan toteuttaa ympäristö- ja vesitalouslupapäätöksen nro 122/05/1 ja vesitalouslupapäätöksen nro 56/12/1 nojalla, edellyttäen että ne käynnistetään 14.1.2015 mennessä. Jos työt eivät käynnisty 14.1.2015 mennessä, on lupa katsottava rauenneeksi. Jos työt eivät etene suunnitelman mukaisesti tai ovat pitkään keskeytyksessä on mahdollista, että lupa raukeaa. Kuivatussuunnitelmasta poikkeaminen edellyttää ilmoitusta ELY-keskukselle.

Yhtiön tarkoituksena on edetä suunnitelman mukaisesti vaihteittain välttämättä tarpeettomia muutoksia kohdealueella ja niistä aiheutuvia

haitallisia vaikutuksia siihen asti, kunnes kaivoksen avaamisesta on saatu varmuus. Vaiheittainen eteneminen on siten perusteltua. Kohdealue on palautettavissa suurelta osin ennalleen suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen, mikäli tekeillä olevat selvitykset eivät johda kaivoksen avaamiseen.

Tarvittavat toimenpiteet vesitalousluvan mukaisten rakennustöiden käynnistämiseksi

Jos GFAP aikoo käynnistää vesitalousluvan ja esitetyn kuivatussuunnitelman mukaiset toimenpiteet, on sen tehtävä töiden aloittamista koskevat kirjalliset ilmoitukset ympäristö- ja vesitalousluvan nro 122/05/1 lupamääräyksen 1 sekä vesitalouslupapäätöksellä nro 56/12/2 muutetun lupamääräyksen 37 mukaisesti Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat –vastuualueelle, Ranuan ja Tervolan kuntien ympäristönsuojelu-viranomaiselle sekä Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueelle. Lisäksi GFAP:n on toimitettava ympäristö- ja vesitalousluvan lupamääräyksessä 45 tarkoitettu rakentamistöiden tarkkailusuunnitelma ELY-keskuksen hyväksyttäväksi, maksettava lupamääräyksen 47 edellyttämä kalatalousmaksu ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle ja huolehdittava myös muista rakennusvaihetta koskevista ympäristö- ja vesitalousluvan velvoitteista.

Ympäristöluvan päivittämisen ja tarkistamisen tarve

Voimassa oleva Suhangon kaivoksen ympäristölupa on myönnetty 7.12.2005. Luvan myöntämisen jälkeen ympäristönsuojelulaki- ja asetus ovat uudistuneet. Lisäksi on annettu muun muassa valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä ja valtioneuvoston asetus ympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista. Voimassa olevassa Suhangon kaivoksen ympäristöluvassa ei siten ole voitu ottaa huomioon uudistuneen lainsäädännön vaatimuksia, joita on joka tapauksessa noudatettava. Näin ollen ympäristöluvan päivittäminen ja täydentäminen on tarpeen.

On myös mahdollista, että kaivoshankkeen hankesuunnitelmaa joudutaan päivittämään ja muuttamaan. Toiminnan olennaiseen muutokseen on oltava ympäristölupa (ympäristönsuojelulain 29 §).

Ympäristöluvan täydentämistä sekä mahdollista hankesuunnitelman päivittämistä ja toiminnan muuttamista koskevan ympäristölupahakemuksen valmistelu on syytä aloittaa viipymättä, jos kaivostoiminnan käynnistämien näyttää todennäköiseltä.

Uhanalaisten elinympäristöjen ja eliölajien huomioonottaminen

Alkuperäisessä ympäristö- ja vesitalouslupahakemuksessa ja siihen annetussa ympäristö- ja vesitalouslupapäätöksessä esitettyjen tietojen mukaan rikastushiekan, sivukiven ja ylijäämämaiden läjitysalueilla on sellaisia uhanalaisten lajien esiintymiä, joiden hävittäminen edellyttää

lupaa luonnonsuojelulain rauhoitus- ja suojelusäännöksistä poikkeamiseen. Tällaisia esiintymiä ei kuivatussuunnitelman mukaisten toimenpiteiden kohdealueilla suunnitelmassa esitettyjen tietojen mukaan ole.

Kuivatussuunnitelman kuvassa 1 on esitetty Ahmavaaran louhosalueen uhanalaiset ja huomioitavat lajit sekä uhanalaiset luontotyypit ja muut arvokkaat elinympäristöt, muttei mainittu, mistä eliölajeista on kyse. GFAP:n onkin aiheellista toimittaa ajantasaiset tiedot kaivospiirin alueella todetuista eliölajeista ja niiden esiintymien sijainnista ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikölle luonnonsuojelulain mukaisten lupien tarpeellisuuden varmistamiseksi.

Ympäristö- ja vesitalouslupan lupamääräyksessä 24 tarkoitetun, kaivannaisjätteen jätealueilla olevien uhanalaisten eliölajien kantojen taantumisesta johtuvien vaikutusten rajoittamista koskevan, selvityksen laatimiseen liittyvät neuvottelut on myös aiheellista käynnistää ELY-keskuksen kanssa viipymättä.

Johtaja

Timo Jokelainen

Ylitarkastaja

Juhani Itkonen

26.2.2016

Gold Fields Arctic Platinum Oy
Ahjotie 7
96320 Rovaniemi

Kuivatussuunnitelman täydennys (16X259998, 11.2.2016) saatekirjeineen (11.2.2016)

SUHANGON KAIVOSHANKKEEN RAKENTAMISVAIHEEN VESIENHALLINTASUUNNITELMAN TÄYDENTÄMINEN KONTTIJÄRVEN AVOLOUHOKSEN KUIVATUKSEN 1. VAIHEEN OSALTA

Gold Fields Arctic Platinum Oy (GFAP) on 11.2.2016 toimittanut Lapin ELY-keskukselle Suhangon kaivoshankkeen mahdolliseen käynnistämiseen liittyen Ahmavaaran ja Konttijärven avolouhosten maanpoistojen edellyttämien kuivatustoimien vesienhallintasuunnitelman (16X259998, 11.2.2016, jäljempänä "vuoden 2014 kuivatussuunnitelma") täydennyksen (jäljempänä "täydentävä kuivatussuunnitelma") saatekirjeineen. Täydentävä kuivatussuunnitelma koskee Konttijärven avolouhoksen ensimmäisen vaiheen kuivatustoimenpiteitä. Lisäksi GFAP on 17.2.2016 toimittanut ELY-keskuksen hyväksyttäväksi Konttijärven avolouhoksen kuivatuksen ensimmäisen vaiheen tarkkailusuunnitelman (16X259998, 17.2.2016). Täydentävä kuivatussuunnitelma on otettu huomioon tätä uutta tarkkailusuunnitelmaa laadittaessa.

ELY-keskus toteaa täydentävästä kuivatussuunnitelmasta lausuntoon seuraavaa.

Kuivatussuunnitelman toteutusjärjestyksen muutos ja sen perustelut

Täydentävän kuivatussuunnitelman mukaan vuoden 2014 kuivatussuunnitelmassa esitetystä työjärjestyksessä seuraavaksi on ollut tarkoitus toteuttaa Ahmavaaran louhosalueen kuivatuksen 2. vaiheen toimenpiteet ja rakenteet talvella 2015/2016. Niihin sisältyvät Ahmavaaran koelouhoksen kuivanapito pumppaamalla, selkeytysallasjärjestelmän rakentaminen ojaan nro 2, ojan nro 3 kaivuutöiden saattaminen loppuun, sekä luonnontilaisen Rytiojan uomansiirto ja vesien käsittelyn aloittaminen. Tämä työjärjestys on perustunut liiketoimintamalliin, jonka toteuttamista suunnitteli potentiaalinen investoija, joka tuossa vaiheessa oli erittäin vahvasti tulossa hankkeen uudeksi toiminnanharjoittajaksi. Tässä suunnitelmassa Ahmavaara arvioitiin kaivostoiminnan todennäköisimmäksi aloituspaikaksi. Pitkälle edenneet neuvottelut kuitenkin keskeytyivät yllättäen kyseisen investoijan vetäytyttyä hankkeesta.

Vuoden 2015 aikana GFAP:n johdolla käydyissä neuvotteluissa useimmat kaivoshankkeesta kiinnostuneet ostajaehdokkaat ovat arvioineet Konttijärven esiintymän kaivostoiminnan todennäköiseksi aloituspaikaksi. Näin ollen GFAP katsoo nyt tarpeelliseksi ja perustelluksi muuttaa kuivatussuunnitelmassa esitettyä työjärjestystä siten, että Ahmavaaran 2. vaiheen sijasta seuraavan vaiheen kuivatustoimenpiteet kohdistetaan Konttijärven suunnitellun avolouhoksen alueelle.

Koska kaivoshankkeen investointipäätöstä ei ole toistaiseksi tehty, pitää GFAP myös edelleen perusteltuna välttää sellaisia laajamittaisia vesistö rakentamistoimia, joista aiheutuu pysyviä vaikutuksia alueen luonnonvesistöille ja tarpeetonta haittaa purkuvesistöön tai alueen luonnonympäristölle. Ahmavaaran 2. vaiheen toimenpiteillä tulisi olemaan tällaisia vaikutuksia. Sen sijaan täydentävän kuivatussuunnitelman mukaiset Konttijärven 1. vaiheen kuivatus rakenteet voidaan toteuttaa niin, ettei niistä aiheudu haitallisia vaikutuksia alueen luonnontilaisille vesistöille ja ympäristölle. Ahmavaaran 1. vaiheen tavoin Konttijärvelle nyt esitettävät rakentamistoimet ovat toteutettavissa kohtuullisen helposti ja edesauttavat koko yleissuunnitelman toteuttamista myöhemmässä vaiheessa, kun varmuus kaivoshankkeen etenemisestä saadaan. Näin sekä Konttijärven, että Ahmavaaran kuivatustoimet saadaan tasavertaisesti viedyksi mahdollisimman pitkälle.

Konttijärven toimenpidealueen luontoarvot eivät tarpeettomasti kärsi suunnitelluista rakentamistoimista (osittain ojitetut suoalueet, olevien ojien perkaus/laajennus, ei merkittäviä suojelevarvoja jne.) Kuivatustoimenpiteet kohdistuvat alueelle, joka tarvitaan käyttöön heti suunnitellun toiminnan alkuvaiheessa (maanpoiston ja louhinnan aloitusalue), joten esitetyt toimet yksiselitteisesti edistävät sekä tulevia tutkimustöitä, että myöhempiä rakentamistoimia ja kaivoksen avaamista.

Täydentävässä kuivatussuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet

Konttijärven kuivatusjärjestelyiden 1. vaiheessa toteutettavat toimenpiteet ovat siis toteutettavissa haitattomasti ja kohtuullisen helposti. Lisäksi ne edesauttavat koko kuivatussuunnitelman toteuttamista myöhemmässä vaiheessa, kun varmuus kaivoshankkeen etenemisestä saadaan. Lopullisessa laajuudessaan kuivatusjärjestelyt vastaavat vuoden 2014 kuivatussuunnitelmassa esitettyjä toimia.

Konttijärven louhoksen alueella sijaitsee pintavedenjakaja, joten niskaojien vedet joudutaan johtamaan kahteen suuntaan, osa kaakkoon kohti Ruonajokea ja osa luoteeseen kohti Konttijärveä ja Konttijokea. Ensimmäisen vaiheen niskaojat on sijoitettu tulevan maanpoiston vaatimukset huomioiden. Sijoittelussa on myös pyritty minimoimaan kaivumassat sekä toisaalta hakemaan paras mahdollinen reitti maaston topografia huomioiden. Tulevaa toimintaa ajatellen, keskeistä on alkuun järjestää ns, 1. vaiheen louhoksen kuivatus riittävässä määrin. Kyseinen

1. vaiheen louhos jakaantuu kahteen osaan, joista suurempi ja merkittävämpi on Konttijärven eteläosassa sijaitseva alue.

Louhosalueen koillispuolelle rakennettava niskaoja (oja nro 4) toteutetaan tässä vaiheessa vain osittain. Ensimmäisen vaiheen oja pysäyttää Vuolisseljän suunnalta kertyvät pintavalumavedet, jotka johdetaan niskaojaa pitkin kaakon suuntaan ohi suunnitellun louhosalueen.

Oja yhdistyy ojaan 5.1 ja vedet puretaan suoalueen yli kohden metsäautotietä ja tien alittavaa rumpua. Maaston topografian puolesta vesi voidaan johtaa pintavaluntana rummulle, mikä vähentää ojavesien kiintoainepitoisuutta. Oleva rumpu on halkaisijaltaan 600 mm betonirumpu. Lisäksi hieman pohjoiseen sijaitsee pienempi 300 mm halkaisijaltaan oleva teräsrumpu. Rakennettavan ojan loppu pyritään sijoittamaan siten, että kuivatusvedet valuvat pääosin isommalle rummulle. Myöhemmässä vaiheessa saattaa olla tarpeen asentaa suurempi rumpu tien ali, mikäli vedet paantavat talviaikaan ja patoutuvat tietä vasten. Tältä osin kerätään kokemuksia talven 2016 aikana ja tehdään tarvittavat lisätoimet ennen seuraavaa talvea, mikäli tarpeellista. Paantamiseen voidaan varautua myös esimerkiksi asentamalla rumpuihin valmiiksi sulatusputket.

Oja 5.2 puolestaan estää louhosalueen eteläpuolisia vesiä purkautumasta louhosalueelle. Alueen topografiasta johtuen 1. vaiheen louhoksen aikana ei ojaa 5.2 välttämättä tarvita kokonaisuudessaan. Tästä syystä korkeammalla kankaalla vedenjakaja-alueella kulkeva ojaosuus on tässä vaiheessa jätetty pois suunnitelmasta. Lopullista louhosta ajatellen oja voidaan rakentaa loppuun myöhemmässä vaiheessa. Oja 5.2 yhdistyy ojaan 6 louhoksen luoteispuolella.

Oja 6 toteutetaan tässä vaiheessa myöskin osittain, paalulta 100 alkaen. Ojaa rakennetaan riittävän kauas (noin paalulle 690), jotta gradientti varmasti riittää varmistamaan veden virtauksen kohti Pikkulammen ja suunnitellun pintavalutuskentän aluetta. Myöhemmässä vaiheessa ojaa jatketaan ja rakennetaan pintavalutuskentän rakenteet vuoden 2014 kuivatussuunnitelman mukaisesti, samoin kuin ojan alkupäähän ko. suunnitelmassa esitetyt vesienkäsittelyrakenteet.

Sekä ojan 5.2 että ojan 6 osalta pyritään hyödyntämään alueella jo olevia suo- ja metsäojsia siltä osin kuin mahdollista. Ojia perataan ja syvennetään tarpeen mukaan riittävän vedenjohtamiskapasiteetin varmistamiseksi.

Esitettyjen töiden luvanmukaisuus

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan täydentävän kuivatussuunnitelman mukaiset Konttijärven louhosalueen kuivatuksen 1. vaiheen toimenpiteet voidaan toteuttaa ympäristö- ja vesitalouslupapäätöksen nro 122/05/1 ja vesitalouslupapäätöksen nro

56/12/1 nojalla. Ne ovat jatkumoa Ahmavaaran louhosalueella tammikuussa 2015 käynnistyneille kuivatustöille.

Yhtiön tarkoituksena on toteuttaa Ahmavaaran ja Konttijärven louhosalueiden kuivatukset vaiheittain välttämättä tarpeettomia muutoksia kohdealueella ja niistä aiheutuvia haitallisia vaikutuksia siihen asti, kunnes kaivoksen avaamisesta on saatu varmuus. Tässä tarkoituksessa täydentävän kuivatussuunnitelman mukainen Konttijärven louhosalueen kuivatuksen 1. vaihe on perusteltua toteuttaa ennen Ahmavaaran louhosalueen kuivatuksen 2. vaiheen toteuttamista. Konttijärven 1. vaiheen töiden haitalliset vaikutukset jäävät ennalta arvioiden vähäisiksi. Lisäksi Konttijärven louhosalue on palautettavissa suurelta osin nykyiselleen täydentävän suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen, mikäli kaivoksen avaaminen lykkääntyy.

Tarvittavat toimenpiteet Konttijärven louhosalueen kuivatuksen 1. vaiheen toteuttamiseen liittyen

Täydentävän kuivatussuunnitelman mukaisten Konttijärven louhosalueen 1. vaiheen kuivatustöiden käynnistymisestä ja päättymisestä on ilmoitettava kirjallisesti Lapin ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Ranuan ja Tervolan kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Kuivatustöiden tarkkailu on käynnistettävä ELY-keskukselle 17.2.2016 toimitetun tarkkailusuunnitelman (16X259998, 17.2.2016) mukaisena. Tarkkailusuunnitelmaa voidaan täydentää ja/tai muuttaa lähiaikoina annettavassa ELY-keskuksen päätöksessä.

Lisäksi GFAP:n on maksettava ympäristö- ja vesitalouslupan lupamääräyksen 47 edellyttämä kalatalousmaksu ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle sen määrämällä tavalla sekä huolehdittava myös muista rakennusvaihetta koskevista ympäristö- ja vesitalouslupan velvoitteista.

Kuivatustoimenpiteiden jatkamista koskeva kannanotto

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Konttijärven tai Ahmavaaran kuivatustöiden 2. vaihetta tai muita Suhangon kaivoshankkeen kohdealuetta selvästi muuttavia ja ympäristön pilaantumista aiheuttavia toimenpiteitä ei ole perusteltua käynnistää ennen kuin koko kaivoshankkeen toteuttamisesta on nykyistä suurempi varmuus. Louhosalueiden kuivatustöiden ja muiden mahdollisten kohdealueella toteutettavien toimenpiteiden jatkamisesta on joka tapauksessa aiheellista neuvotella ELY-keskuksen kanssa sen jälkeen, kun esitetyn suunnitelman mukaiset Konttijärven louhosalueen 1. vaiheen kuivatustyöt on saatu päätökseen.

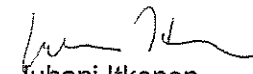
Muilta osin, muun muassa Suhangon kaivosalueen ympäristö- ja vesitalouslupan tarkistamista ja täydentämistä ja/tai muuttamista koskevien kannanottojen osalta, Lapin ELY-keskus viittaa vuoden 2014

kuivatussuunnitelmasta 11.11.2014 antamaansa lausuntoon Dnro LAPELY/137/07.00/2011 ja uudistaa siinä todetun.

Ympäristönsuojeluyksikön
päällikkö

Eira Luokkanen

Ylitarkastaja

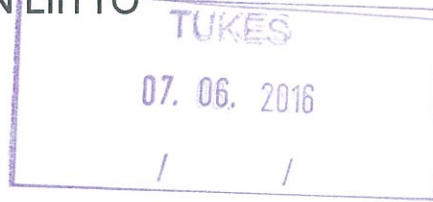

Juhani Itkonen

TIEDOKSI

Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Tervolan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Lapin ELY-keskus/kalatalousviranomainen

LAPIN LIITTO

LAUSUNTO

6.6.2016

286/10.00.00/2013

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Viite: Lausuntopyyntö 17.5.2016 (KL2016:0003)

Lausunto Gold Fields Arctic Platinum Oy:n kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koske- vasta hakemuksesta

Gold Fields Arctic Platinum Oy hakee Ranuan kunnan Ylimaalla kylän ja Tervolan kunnan Koivun kylän alueilla sijaitsevan Suhanko-kaivospiirin kaivosoikeuden voimassaolon jatkamista viidellä vuodella kaivostyöhön ryhtymiseksi. Suhangon kaivospiiri on määrätty voimaan 29.5.2006 ja kaivoskirjan mukaan kaivostyöhön olisi pitänyt ryhtyä 29.5.2016. Kaivosoikeuden raukeamiselle ei ole aiemmin haettu lykkäystä. Kaivospiirin pinta-ala on 4143,8 ha ja se käsittää 14 käyttöaluetta. Alueella ei ole kaivostoimintaa.

Kaivospiiri sijaitsee 13.1.2016 lainvoiman saaneessa Suhangon vaihemaakuntakaavassa kaivosalueella (EK). Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla jo on kaivostoimintaa tai joilla on todettu, arvioitu tai inventoitu sellaisia malmi- ja mineraaliesiintymiä, että kaivostoiminta on todennäköistä. Alueet halutaan suojata sellaisilta rakentamisen, suojelun ja muun maankäytön pysyviltä muutoksilta, jotka vaarantavat kaivostoiminnan harjoittamisen. Alueet sisältävät myös kaivostoiminnan kannalta tarpeelliset rikastuslaitokset, läjitys- ja rikastushiekka-alueet sekä liikenneväylät ja -alueet. Kaivosaluemerkintään liittyy kaavamääräyksiä muun muassa direktiivilajien, sään ääri-ilmiöiden ja poronhoidon huomioimisesta sekä ehdollisesta rakentamisrajoituksesta.

Kaivosalueen pohjoispuolella sijaitsee maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja Konttikivalon ja Pitkälammen suojelumetsät (MY). Merkintään liittyy kaavamääräyksiä, jotka koskevat luontodirektiivin liitteiden IV(a) ja IV(b) lajien huomioimista. Alueen pohjoispuolella MY- ja kaivosalueen välissä sijaitsee myös pieni osa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Kaivosalueelle johtaa ohjeellinen/vaihtoehtoinen voimajohto ja merkittävästi parannettava ohjeellinen yhdystie. Kaivosalueen ja Aulanperän välille on osoitettu myös yhdystien yhteystarve.

Vaihemaakuntakaavassa on annettu kaava-alueita koskeva kaavamääräys: "Maakuntakaavan toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonto- (ml. Natura 2000 -alueet), maisema- ja kulttuuriympäristöarvot (ml. muinaisjäännökset)."

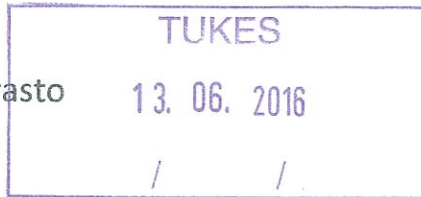
Lapin maakuntaohjelman ja Lappi-sopimuksen strategisessa valinnassa kaivostoiminta on nostettu yhdeksi kärkitoimialaksi ja sen merkitys elinkeinoelämässä vahvistuu. Suhangon kaivosohje toteuttaa vaihemaakuntakaavaa. Lapin liitto puoltaa hakemuksen myöntämistä.

LAPIN LIITTO

Mika Riipi
maakuntajohtaja

Riitta Lönnström
suunnittelujohtaja

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

LAUSUNTO
9.6.2016

Asia: Isosydänmaan Paliskunnan lausunto kaivoslupahakemuksesta

Viite: Lausuntopyyntö 17.5.2016 (KL2016:0003)

Suhangon kaivosluvan raukeamisen lykkääminen

Isosydänmaan Paliskunta ei puolla kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä, koska se ei ole paliskunnan edun mukaista. Alue on porojen aktiivisessa laidunkäytössä sekä kesällä että talvella. Voimassa oleva kaivoslupa hidastaa/estää alueen tehokkaaman laidunkäytön. Luonnonlaitumien väheneminen lisää paineita viljellyillä alueilla.

Markus Haapaniemi
Poroisäntä
Koskenrannantie 11
97700 Ranua
050-5619827

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry
 Valtakatu 22
 96200 Rovaniemi
 puh. 040 823 2443
 sähköp. lappi@sll.fi

Tukes
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Tukesin kuulutus 26.4.2016, KaivNro 5426, lupatunnus KL2016:0003

Asia **Mielipide Suhangon kaivospiirin raukeamisen lykkäämisestä**

Kiitos saamastamme jatkoajasta mielipiteen antamiseen.

Erittäin sekava kuulutus liiteasiakirjoineen

Kuulutus Suhangon kaivospiirin raukeamisen lykkäämisestä on sekava eikä täytä hallintolain ja kaivoslain (621/2011) velvoitteita. Verkossa olleen kuulutuksen mukana ei ole yhtiön jättämää hakemusta kaivospiirin raukeamisen lykkäämisestä. Lisäksi jää epäselväksi, miksi kaivosviranomaisen on laatinut yhteenvedon kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevasta hakemuksesta? Gold Fields Arctic Platinum Oy:n (GFAP) olisi pitänyt tehdä yhteenvedo eikä Tukesin. Kuulutuksen liitteenä olisi pitänyt olla myös kaivoslain 37 § mukaiset lausunnot viranomaisilta mm. Lapin ELY-keskuksen lausunto tehdystä YVA-selvityksestä.

Alussa olisi myös hyvä olla selkeä taulukko milloin ensimmäinen päätös kaivospiiristä on tehty ja mitä laki sanoo kuinka monta kertaa sille voi hakea jatkoaikaa. Vasta sivulla 5 selviää, että Suhangon kaivospiiri on määrätty 29.5.2006 ja kaivostyöhön olisi ryhdyttävä viimeistään 29.5.2016 mennessä muuten kaivospiiri raukeaa.

Kuulutuksen liitteenä ei ole kaikkia kuulutuksessa mainittuja liitteitä. Tukesin tekemässä yhteenvedossa viitataan neljään liitteeseen (1-4). Yhteenvedossa viitataan myös GFAP:n hakemuksen liitteenä oleviin 6 liitteeseen. Kuitenkin kuulutuksen liitteenä ovat vain seuraavat:

- 2a (hakemuksen kohteena olevan alueen sijainti)
- 2b (Suhangon kaivospiiri, kiinteistörajat ja -tunnukset)
- yksi liite, jossa ei kerrota liitenumeroa
- 5a (GFAP:n selvitys yleisten ja yksityisen etujen turvaamisesta)

Kaivoslain 68 § edellyttämät raukeamisen lykkäämiseen syyt eivät täyty

Kuten GFAP toteaa, kannattavuusselvitykset ovat osoittaneet, että hakemuksen mukaisen kaivospiirin kaivannaismäärät eivät ole kannattavia ilman laajennusta. Uusi

hankekokonaisuus, josta on tehty YVA-selvitys sisältää uusia avolouhoksia, jotka eivät siis sisälly raukeavaan kaivospiiriin. Kuten yhtiö itse toteaa, uuden Plastisol-menetelmän avulla louhinta avolouhoksissa voidaan ulottaa entistä syvemmälle ja alemman pitoisuuden mineralisaatiovyöhykkeisiin. Eli käsiteltävänä olevaan kaivospiiriin avolouhoksiin (Konttijärvi ja Ahmavaara) sivukivikasoiheen ja louhintamääriin tulee muutoksia (YVA-selostus mm. s. 73, 77). YVA-selostuksessa rikastushiekan yhdeksi läjitysalueeksi on esitetty Konttijärveä. Kuten todettua kuulutuksessa ei ole mukana hakemusasiakirjaa, mutta saatavilla olevan tiedon perusteella edellä mainittuja asioita ei ole käsitelty kaivospiirin jatkohakemuksessa.

Suunnitellut jatkotoimet eivät ole vielä varmistuneet ja hanke on rahoituksen puutteen vuoksi laitettu tauolle. Koska aloittamisesta ei ole tietoa, ei ole tietoa myöskään kaivoksen lopettamisen edellytyksistä, joten vakuutta lopettamistoimista ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista on mahdotonta arvioida. Edellä mainittujen syiden vuoksi nykyinen kaivospiiri tulee antaa raueta ja yhtiön tulee hakea uudelle kokonaisuudelle kaivoslupaa kun hanke on varmemmalla pohjalla. Hakemus ei täytä kaivoslain 68 § edellytyksiä. Lisäksi hakemusalue on liian pieni kun otetaan huomioon muilta kaivoksilta saadut kokemukset kaivoksen melu- ja pölyvaikutuksista.

Vaikutukset Natura-alueeseen

Kaivospiiriin louhintatoimen vaikutuksia lähialueiden suojelualueisiin ei ole tarkasteltu tarpeeksi tehdyssä YVA-selvityksessä eikä näin ollen kaivospiiriin vaikutusalueetta tiedetä.

Kaivoslain 48 § edellytykset eivät täyty ja hankekokonaisuus ei täytä poronhoitolain edellytyksiä

Suunnitteilla oleva kaivoshankekokonaisuus on laajuudeltaan 100 km². Lisäksi toimintaa voidaan vielä laajentaa vaiheittain koskemaan myös mm. Portimon, Penikkain ja Narkauden alueita. YVA-selvitys osoittaa, että hankkeella on huomattavan laajoja vaikutuksia mm. valuma-alueen lohijokeen Simojokeen. Hanke vähentää tärkeitä porotalouden käyttämiä alueita sekä lappilaisten perinteisiä keruutalouden alueita. Hanke ei täytä kaivoslain 48 § edellytyksiä.

Rovaniemellä 28.6.2016

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry:n puolesta

Seppo Aikio
puheenjohtaja

Tarja Pasma
sihteeri

Tiedoksi

Juha.Rissanen@gfexpl.com

Leinonen Ossi

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 16. kesäkuuta 2016 8:43
Vastaanottaja: Leinonen Ossi; Kivi Maria
Aihe: VL: mielipide suhangon kaivosluvan jatkamisesta

Lähettäjä: anneli ojanperä [mailto:anneliojanpera@gmail.com]
Lähetetty: torstaina 16. kesäkuuta 2016 8.10
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Re: mielipide suhangon kaivosluvan jatkamisesta

Minä en hyväksy kaivosluvan jatkamista

Anneli Ojanperä

16. kesäkuuta 2016 klo 7.59 anneli ojanperä <anneliojanpera@gmail.com> kirjoitti:

Anneli Ojanperä
Ounasjoen itäpuolentie 1195
96900 SAARENKYLÄ

Tukes

Hyväksytkö Sinä sen, että Suhangossa on aloitettu kuivatukset, perustuen v. 2005 annettuun

vesitalouslupaun, jota on jatkettu v. 2012 elokuussa. Ylin ympäristövirkamies Erkki Kantola Pohjois-Suomen aluehallintovirastosta on ollut jo töissä Suhangossa tuolloin(virkavapaalla toimestaan) ja hänen alaisensa on jatkanut vesitalouslupaa, muuten asia olisi rauennut 15.1.201

Lupa käsittää vain 2 g/ tonni platinaa, palladiumia ja kultaa YHTEENSÄ ja kuparia 2 kgj

nikkeliä 1 kg. Toisinasanoen malmi on niin köyhää, ettei sitä ole kannattanut louhia.

Itäsuomen Gt:n mukaan räjähdysaineita käytettäisiin väh. 65 000 000 kg/vuosi. Muistaakseni ympäristöluvassa se oli 12 000 tonnia/v-

Suhangon platinaa ja palladiumia on hehkutettu Pohjois-Suomen AVI:n ylimmän virkamiehemme toimesta

lehtien sivuilla, ajatelkaa malmia 10 miljoonaa tonnia vuodessa. Hän jätti kertomatta, että platinaa, kultaa ja palladiumia on vain yhteensä 2 g /tonni.

sivukivineen räjäytetään 50 miljoonaa tonnia vuodessa. Hän myös sanoo, että jos ja kun

kaivos tulee Suhankoon.

Suhangon suunniteltu kaivosalue on 10 000 ha. Se on niin suuri alue, että jos se olisi kilometrin levyinen

se olisi 100 km pitkä alue. Ruonajoki ja Ylijoki saisivat rannoilleen 30 km pitkät kilometrin levyiset sivukivi, marginaali ja moreenialueet. Siitä alueesta olisi 45 km jätealuetta, josta n. 30 km olisi sivukivi

marginaalimalmi ja moreenialueita. Nämä kasat olisivat n.60 m. korkeita, ja ne sijoittuisivat Ruonajoen, ja Ylijoen rannoille, vedet ohjattaisiin näitä lohi- ja taimenjokia pitkin aivan

lähituntumassa kiernurtelevaan Simojokeen.

Suhangon malmi on hyvin myrkyllistä, esim. kvartsia on n. 400 kg tonnissa, kvartsipöly on erittäin vaarallista, se on vaarallisempaa kuin asbesti keuhkoille. Se tuhoaa keuhkojen toimintakyvyn. Alumiinia malmista on n. 300 kg tonnissa. Alumiini on keveä aine ja se lentää kauas.

Alumiini on ympäristömyrkky, joka on haitallinen aivojen toiminnalle. Pitkäaikainen altistus johtaa hermosolujen tuhoutumiseen ja hermoston rappeutumissairauksiin esim. Alzheimerintauti. Alumiini kertyy myös luustoon ja seurauksena voi olla luunpehmenystauti.

Alumiini limoittaa myös lohikalojen kidukset ja estää näin hapensaannin. Alumiini tuhoaa metsät happamoitumisen myötä. Lyijyä Vaaranlammen esiintymässä oli jopa 3,3 kg/tonni. Lyijy on uraanin ja tooriumin lopputuote, uraanin puoliintumisaika on n. 4,5 miljardia vuotta, maapallon ikuinen aika. Puolet uraanista on vielä jäljellä eli samanverran sitä on kuin lyijyäkin. Ruonajoessa ja Suhankojoessa kadmiumarvot olivat jo

kohonneet kerrottiin ympäristövaikutusten arvioinnissa. Kadmium on vaarallinen ympäristömyrkky

joka kertyy elimistöön, muttei poistu sieltä, samoin kuin elohopeakin. 10 % Kiinan riisisadosta menee hukkaan kupari- ja nikkelikavosten päästämien kadmiumin takia, tulva tuo myrkyt pelloille.

Suhankojärven päälle tehtäisiin louhos, Ylijoen ja Kotiojan päälle tulisi 3,5 km louhos. Tämä on yksityisen ihmisen hakkuilta suojelemaa aluetta, ely-keskuksella on lupa lopettaa suojeleminen.

Uutta uomaa kaivettaisiin myrkylliseen moreeniin 6 km ja 7 km pitkä sivukivialue tulisi metsän paikalle. Palolampi ja Tavilammet täytettäisiin myrkyllisellä moreenilla ja sivukivillä. Takalampi

toimisi rikastushiekka-altaan vieressä laskeutusaltaana ja siitä ohjattaisiin vesi suota

pitkin Konttijärveen, joka olisi toinen laskeutusallas. Vuodessa räjäytettäisiin 50 Mt ja moreenia

louhittaisiin n 20 Mt. Räjäytysaineita käytettäisiin n. 65 miljoonaa kiloa, joka muuttuu kaasuiksi

ja pienhiukkasiksi, jotka ovat terveydelle vaarallisia.

Kaivosyhtiö GFAP ja Pöyry Oy:n tekemässä ympäristövaikutusten arvioinnissa väitettiin, että Suhangon pintamaassa, moreenissa on uraania vain n. kaksi grammaa tonnissa, niinkuin yleensä on.

Se on kuitenkin selvä valhe, vuoden 2003 YVA:n liitetieto todistaa aivan muuta. Moreenissa

on uraania jopa 174 g/tonni. Laskin, että pelkästään Ahmavaaran ja Konttijärven louhoksien päältä

poistettu moreeni (61,71Mt) sisältää uraania n 10 000 tonnia. Se on lähes kolme kertaa enemmän kuin Venäjän tuotanto, tai lähes kaksi kertaa enemmän kuin Australian tuotanto tai hieman enämpi kuin Kanadan tuotanto oli v. 2010. Talvivaaran malmi sisältää uraania 17 grammaa/ tonni, vuodessa uraania tulee 350 tonnia.

Lisäksi tämä moreeni sisältää muita radioaktiivisia aineita. Tooriumia tässä pintamaassa on 656 tonnia. Kaliumia, joka on muutenkin erittäin reaktiivinen ja hapettava aine, tulee yht 117 113 tonnia. Kaliumista on aina 0,01 prosenttia erittäin radioaktiivista ainetta ja se tekee noin 11,7 tonnia.

Vuoden 2003 YVA:an sivukivianalyysiin sisältyi myös kalium sitä oli 3,3 kiloa tonnissa.

Sivukiviä louhitaan 50 Mt vuodessa, radioaktiivisen kaliumin määrä olisi yhdessätoista vuodessa

1 815 000 t.

Uraani ja torium ovat radioaktiivisuutensa lisäksi erittäin myrkyllisiä aineita. Uraanin ja toriumin hajoamistuote on raadon, joka hajoaa neljässä päivässä kiinteiksi radioaktiivisiksi poloniumin ja lyijyn isotoopeiksi. Poloniumia 10 nanogrammaa hengitettynä tai 50 ng nieltynä riittää tappamaan ihmisen (1 000 000 000 ng = 1g). Raadonkaasu on seitsemän kertaa raskaampaa kuin ilma, ja se nousee myös vedestä ylös. Radioaktiivisen kaliumin puoliintumisaika on 12,49 miljardia vuotta ja grammassa on 262,5 miljoonaa becquerellejä (Bq kertoo kuinka monta hajoamista on sekunnissa). Hajotessaan radioaktiivinen kalium lähettää gammasäteilyä, joka kulkee pitkiä matkoja

valonnopeudella ja on läpäisevää kuin röntgensäteet, mutta suuremmalla teholla.

Moreeni on vain pintamaata jotka läjitetään 50. korkuisiksi kasoiksi. Toiminnan loputtua sillä peitellään altaat ja jopa kuuden km. pituiset 50m. korkuiset yksittäiset sivukivikasat puolenmetrin radioaktiivisella moreeni-turvekerroksella. Tässä kerroin vain kahdesta louhoksesta, joille on

annettu ympäristölupa v. 2005 mutta varsinaista kaivostoimintaa ei ole vielä aloitettu. Tämä YVA käsittää myös 4 muuta louhosta ja PLATSOL-menetelmä.

Vuodessa louhitaan malmia 10 Mt (Kittilä 1,1 Mt) sivukiveä 50 -60 Mt (Kittilä 3,3 Mt)

Kaivosyhtiö vie mukanaan 42 000 t ja meille jää 60-70 Mt /v. myrkyllistä radioaktiivista jätettä.

+ PLATSOL-menetelmä ja myrkyllisiä 204 560 000 kg

Tämä oli siis vain pintaraapaus, josta kerroin Teille.

GTK:n mukaan tämä Suhangon alue on uraanipotentiaalista

aluetta.

Gtk:n arkistoista olivat kadonneet v. 2003 liitteenä olevat tiedot

uraanista ja muista pintamaan myrkyistä. Onneksi ne ovat minulla tallessa.

Pöyry Oy:n puuttellisilla 10 % alkuainetiedoilla laajennuksen osalta

ei todella pitkälle pötkitä ympäristövaikutusten osalta. Salaamisista

saa varmasti hyvän palkkion kaivosyhtiöltä.

Kuitenkin lyijyä oli jopa 3 3 kg esiintymässä, lyijy on uraanista ja tooriumista lähtöisin , puoliintumisaika uraanilla on n. 4, 5 miljardia

saman ikäinen kuin maapallo, puolet uraanista on siis jäljellä.

Simojoki on naturasuojeltu äärimmäisen uhanalaisen taimenen

ja lohen kotijoki, samoin nämä kaivosaluetta halkovat joet. Kalstoon kuuluvat myös vaellustaimen. harjus ja ankerias

Anneli Ojanperä

Leinonen Ossi

Lähetäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 17. kesäkuuta 2016 14:50
Vastaanottaja: Leinonen Ossi; Kivi Maria
Aihe: VL: Mielipteeseeni 16.6.2016 jatkoa

Lähetäjä: anneli ojanperä [mailto:anneliojanpera@gmail.com]
Lähetetty: perjantaina 17. kesäkuuta 2016 14.02
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Mielipteeseeni 16.6.2016 jatkoa

Anneli Ojanperä 17.6.2016

Suhangon kaivoslupaa ei tule jatkaa.

Lisätietoa ja jatkoa mielipteeseeni 16.6.2016 jättämäni valitukseen. Pyydän tekemään korjaukset malmin sisältämän alumiinin osalta.

Korjaan tiedot alumiinin osalta, se oli Ahmavaaran malmissa 106 kg ja Konttijärvellä 73 kg/tonni malmia.

YVA selviteltiin malmin v. 2003 koostumusta

	Malmin koostumus Ahmavaara	Konttijärvi
SiO ₂	417 000 g/t	337 000 g/t
MgO	145 000	123 000
FeO	125 000	73 000
Al ₂ O ₃	106 000	73 000
CaO	62 000	48 000
Rikki	10 000	4 000
Kupari	3 000	2 000
Nikkeli	1 000	1 000

Kromi	271	370
Sinkki	78	104
Lyijy	20	35
Arseeni	15	12
Antimoni	10	10
Kadmium	0,6	1,4 g/t
Palladium	1,3	1,8
Platina	0,3	0,5
Kulta	<u>0,2</u>	<u>0,1</u>
Yht,	869 396 g/tonni	661 534,80 g/t

Malmin koostumus oli puutteellinen, pitäisi olla 100 % tiedot siitä, mitä aineita malmi sisältää.

Tästä puuttuu esim. uraani ja toorium!!!!

Mitä syvemmälle mennään, niin määrät lisääntyvät, se on yleisesti tiedossa. Mangaani ja Natrium

kalium, koboltti, rikki, elohopeakin puuttuu, samoin yläilmakehän otsoonia tuhoavat aineet kuten kloori ja Fluori puuttuu kokonaan.

Nämä aineet sisältyvät sivukivianalyysiin v. 2003. Malmi sisältää samoja aineita kuin sivukivetkin, pitoisuudet voivat vaihdella.

v 2013 kg/t

Malmin alkuaine

Rikki 14,14 4,6 kg

Puuttellisilla tiedoilla yritetään pettää ja käyttää hyväksi ihmisten tietämättömyyttä.

Simojoen Simojoen vesistössä tavataan alkuperäisinä ainakin seuraavat kalalajit: lohi, taimen, vaellussiika, muikku, harjus, kuore, hauki, ruutana, mutu, seipi, säyne, särki, lahna, salakka, kivennuoliainen, made, ahven, kiiski, kivisimppu, kolmipiikki ja ankerias.

Taloudellisesti tärkeä on myös jokisuun läheisyydestä pyydetävä nahkiainen. Rapua pyydetään koko Simojoen alueella ja ravustuksella on paikallisesti kohtalainen merkitys. Simojoen luontaista lohikantaa on tuettu poikasistutuksilla.

(ymparisto.fi)

Vaellustaimen on nykyään äärimmäisen uhanalainen, vaellussiika erittäin uhanalainen samoin kuin vaellusankerias ja

vain suomessa on harjusta meressä, joka vaeltaa kutujokiinsa kutemaan.

Lohennousun yhteydessä kaikuluotainkartoituksella ei voida erottaa onko kyseessä vaellustaimen vai pieni lohi, tämä asia

on asiantuntijan lausunto.

Suomessa on enää vain Tornionjoki ja Simojoki, johon kalat luontaisesti pystyvät vaeltamaan ja luontainen kanta on jäljellä.

Jatkolupaa ei tule myöntää, eikä kaivoslain mukaan sitä pidä myöntää, jos asioita on salattu ja vähätelty myös ympäristövaikutuksia.

Lapsikin ymmärtää, että jos kaikki kaivosalueen joet ja järvet, lammet, purot tuhoetaan, niin sillä ei olisi vaikutusta

esim Simojokeen ja sen kalakantoihin. 100 km² alueelle tehtäisiin 5 AVOLOUHOSTA, ja Sivukivikasat ovat yli 50 m korkeat

niin silläkö ei ole vaikutusta. Tukesin Ossi Leinonen on entisiä Outokummun miehiä, joten hän tietää miten ne Sivukivikasat

ovat ongelmallisia Outokummun entisillä kupari- ja nikkeli-kaivoksilla vesi on hapanta, eikä siihen ole auttanut vaikka kuinka kalkkia

laitetaan. Kaikki räjähdysvoima on suunnattu arvokkaile luonnonsuojelualueille, jonka voi havaita v. 2014 YVA-liitteistä.

Ahmavaaran ja Konttijärven louhosten räjähdyskuvia ei ollut tässä YVA:ssa, eikä niitä kuvia ole vuoden 2003 YVA:ssakaan.

Suojelualueille ne kuitenkin suunnattaisiin, eli Rovaniemeä kohti, jonka keskustaan on 40 km. Kaivosalueelta, ilmeisesti keskeltä..

Siis kaikki myrkyt sinne ja mitä puuroa on ne joet, joita pitkin nämä myrkyt tulevat Simojokeen.

Lupaa ei tule myöntää myös sen takia, että nämä kaivoskivennäiset, mitä tässä luvassa, joka on jo rauennut, ovat niin pienet

ettei niitä voi louhia ilman PLATSOL-myrkkymenetelmää, mitä ei missään muualla ole käytetty kaivostoiminnassa.

Kaivoslupa on jo 10 vuotta vanha, eikä se ole vielä kokonaan kaivosyhtiön omistuksessa. Kaivosain mukaan se pitäisi olla viidessä vuodessa kaivoksen omistamaa. Kaivoslain mukaan jatkoaikaa ei siis pidä myöntää.

Kaivoslain mukaan koska 10 vuodessa kaivostoimintaa ei ole edes aloitettu, ei lupa pidä jatkaa.

Kaiken lisäksi kaivos olisi erittäin vaarallinen ympäristölle, se sisältää erittäin radioaktiivisia aineita ja muita myrkyllisiä metalleja

ja asbestia, talvivaarassakin sitä on 50 - 100 kg /malmitonni ja yhä sitä louhitaan.

Alueella on valtavat pohjavesivarastot, eikä niiden määrää

tiedä kukaan.

Alueelle on siis suunniteltu

Konttijärven louhos ja Ahmavaaran louhos ja lisäksi haetaan jatkoa vielä sille kolme kilometriä.

Tavilammet ja Pekanlampi myrkyllisillä kivillä peitettäisiin.

Takalampi olisi rikastushiekka-altaan laskeutusaltaanaa, Takalampi

kuuluu Simojoen valuma-alueeseen. Konttijärvi olisi toinen laskeutusallas ja sitä käytettäisiin myös vedenottoon.

Tuumasuolle louhos 1 km, Ylijoen päälle 3,5 km louhos, uutta uomaa kaivettaisiin 6 km ja 7 km pitkä ja 1,5 km leveä alue

sivukiviä, korkeutta 60 m reunustaisi uutta jokea. Ylijoki laskee Portimojärveen, jonka läpi Simojoki virtaa, vain 2 km Kaivosalueesta kaakkoiskulmassa ja kuuluu vielä Simojoen natura-alueeseen.

Suhankojärven ja Vaaralammen päälle tulisi louhos ja Suhankolampi saisi sivukivet niskaansa.

PETOS on sana, joka kuvaa parhaiten tätä touhua, joka tuhoaa koko Suomen. Arktinen strategia koskee koko Suomea

ja se on Suomen osalta kaivosteollisuutta ja hallituksen toimesta sitä ajetaan yleisen edun nimissä, katsotaan ettei muuta

mahdollisuutta ole.

Itsenäinen Suomi ei ole vielä sata vuottakaan vanha, en kannattaisi tätä itsemurhaa.

Tämä kaivoshanke tuhoaisi myös elinkeinot, kuten matkailun, porotalouden, maatalouden, metsätalouden ja ihmisten terveyden.

Eikö siinä ole tarpeeksi. Me olemme luonnosta riippuvaisia, kuten nämä elinkeinot, mitkä loppuisivat aikaa myöten.

Lain mukaan tätä vaarallista hanketta ei pidä jatkaa.

Leinonen Ossi

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 23. kesäkuuta 2016 9:25
Vastaanottaja: Kivi Maria; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Lupatunnus KL2016:0003
Liitteet: Suhangon kaivosalue kuivataan myyntiin.odt; otsoni, typpioksiduuli.odt

Lähettäjä: anneli ojanperä [mailto:anneliojanpera@gmail.com]

Lähetetty: torstaina 23. kesäkuuta 2016 6.51

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Lupatunnus KL2016:0003

Anneli Ojanperä

Jatkoa 16.6. ja 17.6.2016 lähettämiini mielipiteisiin.

Lapin kansassa oli epämääräinen ilmoitus, ilmeisesti Turvallisuus ja kemikaaliviraston antama epämääräinen tiedote ajalla 23.-28.5.2016. (Lupa on rauennut 29.5.2016):

Suhangon käynnistykseen haetaan jatkoaikaa

RANUA. suhangon kaivosluvan haltija Gold Fields Arctic Platinum Oy on pyytänyt turvallisuus- ja kemikaalivirastoa myöntämään viisi vuotta lykkäystä kaivostyöhön ryhtymisen määräajalle. Voimassa olevan päätöksen mukaan kaivoslupa raukeaa tämän viikon sunnuntaina, ellei kaivostyöhön ryhdytä viimeistään silloin.

Yhtiö selittää jatkoajan tarvetta sillä, että selvitykset hankkeen kannattavuudesta ovat pitkittyneet. Metallien hintakehitys on jatkunut pitkään epäsuotuisana, minkä takia rahoituksen kokoaminen uusiin kaivoshankkeisiin on vaikeutunut.

Kaivoslain mukaan kaivosluvan raukeamista voidaan lykätä enintään yhteensä kymmenellä vuodella.

Tästä puuttui merkittäviä tietoja jotka olisi pitänyt antaa yleisen edun ja yksityisen edun turvaamiseksi. esim.

- Tässä ei ollut mainintaa, että mielipiteitä voi lähettää 16.6.2016 mennessä. Nettikuulutus oli tehty jo 26.4.2016. tiedote Lapin kansassa oli 23.5 - 28.5.2016-

- tämän kaivosluvan jatkaminen koskisi koko Etelä-Lappia, siis vähintäänkin Rovaniemeä ja Tervolaa, koska lupa laajeta sisältyy ennen uutta kaivoslakia 2011 alkaneisiin kaivoshankkeisiin.laki v. 1966. (Kaivoslupa saatu v.2005)..

Tämä jatko kaivoslupa ei olisi sen mukainen, kuin se on ollut alunperin ollut.

Käy ilmi sivulla 16, että varsinainen tuotannollinen kaivostoiminta ei tule käynnistymään nykyisen lainvoimaisen ympäristö- ja vesitalousluvan mukaisesti. Hankkeen toteuttaminen uuden hankesuunnitelman mukaisesti (mm. vaahdotusrikasteen jalostus PLATSOL-myrkkyprosessin avulla) vaatii uuden ympäristö- ja vesitalousluvan.

Vesi- ja ympäristölupaakin on jo kerran jatkettu elokuussa 2012 Erkki Kantolan alaisen toimesta, Pohjois-Suomen AVI:n ylin virkamies Erkki Kantola oli jo töissä kaivosyhtiön lukuun. Elokuussa 2012 jatkoaika ympäristöluvulle annettiin ja ympäristölupa olisi rauennut 14.1.2015, koska kaivostoimintaa ei oltu aloitettu.

GFAP:llä ei ollut aikomustakaan aloittaa kaivosoimintaa, tarkoitus oli vain myydä kaivoshanke, siitä tiedotettiin lehdessä marraskuun 24. 11. 2014, aivankuin lupa olisi jo saatu Platsol-menetelmälle.

Kaivosyhtiö vain rupesi kuivattamaan Ahmavaaraa ja sillä perusteella muka ympäristölupa säilyi. ja nyt olisi vuorossa Konttijärven kuivatus. Alueilla on mittaamattoman arvokkaat luontoarvot ja suojeltavat lajit,, vaikkei edes perhostutkimuksia ole tehty ja nämä ovat otolliset sille. V. 2013 yva :ssa. Suukoskella oli joku vesiperhonen, mitä ei ole missään muualla maailmassa ole, kuin Kuusamossa muutama perhonen löydetty ja Ruonajoen suukoskelta, näytteet olivat hävinneet. Kirjojokiperhonenkin kuuluu naturasuojeluun ja helmisimpukka, eli raakku. Turvetuotanto pilaa helmisimpukoiden, ja lohikalajien elinmahdollisuudet, suhangossa on jopa 40 m paksut turpeet ja niitä jo kuivatellaan kaivosta varten.

Platsol-menetelmä ei kuulu ympäristölupaan ja kuten on todettu tässäkin kaivoslupan jatkamisessa se ei kuulu kaivoslupaan ja räjähdysainemäärätkin ovat yli 65 000 000 kg ja v. 2005 ympäristöluvassa ne olivat 10 200 t, eli 10 200 000 kg. Koska malmi on niin köyhää, ettei sitä todellakaan kannata louhia ilman Platsol menetelmää, ei tätä alkuperäistä kaivoslupaa pidä jatkaa. Samoin moreenin määrät ovat niin mittavat, eikä niitäkään ollut v. 2005 ympäristövaikutusten arvioinnissa yht 61 Mt Konttijärvi ja Ahmavaara. Kuten todetaa YVA:ssa pölypäästöt ja ympäristövaikutukset ovat erityisen suuret moreenista ja turpeesta. Pintamaiden moreenin ja turpeen poisto vie jokaisen louhoksen osalta 2 vuotta. Pölypäästöiksi arvioitiin

Petoksella yritetään tätä kaivoshanketta viedä eteenpäin, niinkuin on tehty Kittilässä, Talvivaarassa ja Kevitsassakin. Ensin pieni ja sitten suuri ja vielä suurempi ennekuin toimintaa on edes aloitettukaan. Ensin valehdellaan alkuaineetkin puolitotuuksilla, Kevitsassa ei annettu edes elohopea, eikä kadmiumtietoja. Puolet alkuaineista ilmoitettiin, ja niin on tehty tässäkin tapauksessa, tässä on annettu tiedot hapen ja otsoonin kanssa. Pöyry Oy on sen sijaan antanut tiedot vain N.10 % alkuaineista v. 2013 YVA:ssa. Yhteistä on se , että niin Talvivaara kuin Suhankokin on Outokummun miesten alullepanema. Kevitsaakin Outokumpu tutki kolme vuotta. Outokummun osakkeita lahjoitettiin entisille Outokummun geologeille., kun Outokupu päätti luopua kaivostoiminnasta. Tukesin Ossi Leinonen tietää nämä jutut entisenä Outokummun miehenä.

Kuivatukset Ahmavaaran louhosalueella oli jo aloitettu 5.1.2016 ,tiedotustilaisuus järjestettiin vasta 15.1.2016. Vedet ohjataan rytiojaa ja Ruonajoa pitkin Ruonajokeen. Turve sitoo raskasmetalleja ja erityisesti alumiinia ja hiiltä ja typpeä. Hiili aiheuttaa sen, että myös fosfori ja alumiini liukenee helposti veteen. Aikoivat myös laskea 200 000 000 litraa koelouhoksesta Ruonajokeen. Siinäpä saivat vaelluskalojen poikaset, lohi-taimen-harjus ja siika, antimoni, lyijy alumiini myrkkyläjäyksen.

Valitin asiasta ely-keskukseen, perustelin asiat, mutta siellähän on Itkonen Juhani, Erkki Kantolan työpari tullut Pohjois-Suomen AVI:sta. Itkonenkin on ollut Kittilän kaivoksella töissä, kuten Erkki Kantolakin, he ovat olleet lupaa Kittilän kaivokselle. antamassa. Korruptio pelaa Suomessa erittäin hyvin ja näkyvästi.

Pöyry OY finland on saanut jo toistamiseen vuoden kiellon maailman pankilta olla osallistuttamatta mihinkään heidän projekteihin yhtiön epärehellisyys takia. Maailmanpankki on keskittynyt köyhyyden poistamiseen maailmasta. Nämä samaiset YVA_ - yhtiöt mittaa myös vesipäästöjä. Pöyry Oy:llä on 2000 ha:n turvetuotantoalue Simojoen vesistöalueella. V. 20143 suhangon ympäristövaikutuksen arvioinnissa todetaan, että jopa 40 m turpeet sisältävät pääasiassa typpeä. Raskasmetallit,

uraanit, poloniumit, hiilet ja alumiinit ja muut raskasmetallit oli korvattu tuollaisella toteamuksella.

En hyväksy kaivosluvan jatkoa.

Yhtiö lopettakoon petollisen toimintansa alueella,

- kaivoslupa ennen uutta kaivoslakia 2011 sovelletaan siirtymäsäännöksiä. Toisinsanoen v. 1966 laki antaa oikeuden laajentua myös viereisille alueille. Sentakia kaivosluvan jatkoa haetaan, vaikkei se ole jatkoa sille, vaan täysin uusi lupa-asia Plastsol-myrkkymenetelmän kera.

Anneli Ojanperä

Ympäristötuhoa 2000- luvulla, uskomatonta touhua. Simojoki on Suomen ainoa luonnontilainen joki, jonka valuma-alueella ei ole vielä ollut toimivaa kaivosta.

Turvetuotanto Simojoen valuma-alueella on aivan järjetöntä tämän päivän Suomessa. Erkki Kantolan alaiset niitä lupia jakelee.

Simojoki on naturajoki ja se on suojeltu voimalaitosrakentamisilta.

Simojoki kuuluu fennoskandian luonnonmukaiset jokireitteihin ja siihen sisältyvät luonnollisesti ne kolme kirkasta jokea, jotka tulevat 180m korkeudelta suunnitellun

KAIVOSALUEEN halki. Siellä on myös mointa järveä ja lampea ja puroa, nämä kuuluvat myös

tähän Fennoskandian luonnomukaisiin jokireitteihin, joka on naturasuojelun peruste.

oheisena liite räjähdysaineiden tyyppioksiduulista ja otsonista , myös ammoniakkia syntyy räjähdysaineista.

Suhangon kaivosalue kuivataan myyntiin

Ranuan Suhangon jalometallimalmiesiintymä laitetaan myyntikuntoon. Gold Fields Arctic Platinum Oy alkaa kuivata tulevaa avolouhosaluetta joulukuussa. Sen mukaan monet yhtiöt ovat kiinnostuneita aloittamaan Suhangossa pienen mittakaavan kaivoksen, jota voidaan myöhemmin laajentaa.

⑩

Suhangon malmit kaivettaisiin aluksi avolouhoksina. Sadan neliökilometrin kaivosalueelle niitä tulisi suunnitelman mukaan ainakin neljä. Kuva: Jarmo Honkanen / Yle

Suhangon kaivosprosessi

- Suhangossa on tarkoitus louhia malmia avolouhintana, rikastaa se murskauksen ja jauhatuksen jälkeen perinteisellä vaahdotusrikastuksella sekä edelleen jalostaa vaahdotusrikaste ns. hydrometallurgisella Platsol-prosessilla
- Tuotteina saataisiin kobolttia, kultaa, kuparia, nikkeliä, palladiumia ja platinaa
- Platsol-prosessi koostuu mm. painehapetuksesta, useista saostus- ja neutralointivaiheista sekä kuparin elektrolyttisestä talteenotosta
- Kaivannaisjätteenä toiminnassa muodostuu sivukiveä, vaahdotuksen rikastushiekkaa ja Platsol-prosessin jäännössakkaa

Gold Fields Arctic Platinum käynnistää kuivatustoimet Suhankoon suunniteltujen avolouhosten alueella. Yhtiön mukaan kaivospiirin ympäristölupa antaa mahdollisuuden avolouhintaan ja

vaahdotukseen perustuvaan rikastustoimintaan sekä niiden vaiheittaiseen kehittämiseen.

Kuivatustöiden ensimmäisessä vaiheessa pintavedet johdetaan pois Ahmavaaran louhosalueen suunnitellusta keskiosasta. Konttijärven louhosalueen kuivatustoimenpiteet alkavat Ahmavaaran töiden jälkeen.

Kobolttia, kultaa, kuparia, nikkeliä, palladiumia ja platinaa

Yhtiö kertoo, että se on keskustellut Suhangon kaivoksen myynnistä useiden potentiaalisten sijoittajien kanssa. Ostajaehdokkaat ovat ilmoittaneet kiinnostusta pienen mittakaavan kaivoshankkeeseen, jota voi ajan kuluessa laajentaa.

Kaivoshankkeen vaiheittaista kehitysprosessia pidetään paremmin hallittavana ympäristövaikutusten sekä sosiaalisten vaikutusten ja teknisen toteutuksen kannalta.

Gold Fields aikoo järjestää lähiaikoina Portimossa tiedotustilaisuuden, jossa kerrotaan paikallisille asukkaille ja sidosryhmille kaivoshankkeesta ja Suhankoa koskevista suunnitelmista.

Ilokaasu eli **dityppioksidi** (dityppimonoksidi, typpioksiduuli, N₂O) on typen happiyhdiste eli typen oksidi. Huoneenlämmössä dityppioksidi on väritön kaasu. Maatalous on ylivoimaisesti merkittävin dityppioksidin lähde.[1] Dityppioksidi on hiilidioksidia 300 kertaa voimakkaampi kasvihuonekaasu.

Typpioksiduulia voidaan valmistaa muun muassa kuumentamalla ammoniumnitraattia (NH₄NO₃ → 2 H₂O + N₂O)

Suurimmat hehtaarikohtaiset typpioksiduulipäästöt syntyvät maanviljelyskäytössä olevilla ja metsitetyillä turvepelloilla.[6]

Typpioksiduuli on Suomen toiseksi yleisin kasvihuonekaasu.[7] Typpioksiduulin ilmakehää lämmittävä vaikutus on 296 kertaa voimakkaampi kuin hiilidioksidin, ja typpioksiduulin elinikä ilmakehässä on noin 110 vuotta.[8] Lisäksi se aiheuttaa otsonikatoa.[9]Typpioksiduulin on todettu olevan 2000-luvun merkittävin otsonikerrosta heikentävä aine.[10][11]

Kaasu on ilmaa raskaampaa ja voi kerääntyä mataliin tiloihin aiheuttaen hapenpuutetta.

Typpiyhdisteet ovat pääosin peräisin kaivoksilla käytetyistä räjähdysaineista. Toinen lähde kaivosalueiden vesien typpikuormituksen lisääntymiseen on kullan rikastusprosesseissa käytettävät syanidiyhdisteet.

Otsoniohentuma pohjoisella pallonpuoliskolla[muokkaa | muokkaa wikitekstiä]

Kuten edellä todettiin, otsoniaukkoa ei ehdi syntyä pohjoisnavan ympäristöön, koska pohjoinen polaaripyörre purkautuu eteläistä aikaisemmin. Vastaavaa otsoniaukkoilmiötä on kuitenkin etsitty myös pohjoisilta napa-alueilta, ensimmäisen kerran talvella 1988–89. Tuolloin havaittiin, että myös pohjoisen napapyörteen sisälle muodostuu korkeita kloorimonoksidipitoisuuksia. Tämä tarkoittaa, että jos olosuhteet olisivat pohjoisessa yhtä kylmät kuin etelässä, vakava otsoniohentuma saattaisi esiintyä vuosittain myös pohjoisilla napa-alueilla. Pohjoisen napapyörteen sisälle muodostuva otsoniaukko olisi huolestuttava uutinen, koska se ulottuisi myös asuttujen alueiden yläpuolelle. Etelämantereen otsoniaukko yltää Etelä-Amerikan kärkeen vain harvoin.

CFC-yhdisteet (*chlorofluorocarbons* eli kloorifluorihilivedyt), joihin usein viitataan tuotenimellä *freonit*, ovat tärkein otsonikatoa aiheuttava yhdisteryhmä: stratosfääriin kloorista 67 % oli peräisin CFC-yhdisteistä vuonna 1999[25]. CFC-molekyylit koostuvat metaani- tai etaanimolekyylistä, jossa kaikki tai osa vetyatomeista on korvattu kloorilla ja fluorilla. Stratosfäärissä UV-säteily vapauttaa CFC-yhdisteistä klooria.

Halonit ovat CFC-yhdisteiden kaltaisia aineita, jotka sisältävät kloorin ja fluorin lisäksi bromia. Halonien ODP-kertoimet ovat otsonia tuhoavista yhdisteistä kaikkein suurimpia, välillä 3–10. CFC-yhdisteet ovat kuitenkin otsonikadon kannalta tärkeämpiä, koska niitä käytetään enemmän: klooria on stratosfäärissä noin 170 kertaa bromia enemmän[26]. Haloneita käytettiin lähinnä sammuttimissa, sekä pienissä käsisammuttimissa että suuremmissa sammutusjärjestelmissä. Suomessa niitä ei ole saanut käyttää sammutuslaitteissa vuoden 1999 jälkeen[29]. Bromia stratosfääriin tuovien yhdisteiden käytön vähentäminen ei kuitenkaan ole onnistunut maailmanlaajuisesti yhtä hyvin kuin CFC-yhdisteiden.

Suurin osa (noin 90 %) ilmakehän otsonista sijaitsee stratosfäärissä 10–40 km korkeudella. Troposfäärissä, alle 10 km korkeudella, on noin 10% ilmakehän kokonaisotsonista. Jos kaikki ilmakehän otsoni tuotaisiin maanpintaolosuhteisiin, siitä

muodostuisi noin 3 mm paksu kerros maapallon pinnalle.

Otsonituhon keskittyminen napa-alueille selittyy napa-alueiden ilmakehän erityispiirteistä talviaikaan. Lämpötilat laskevat auringonsäteilyn puutteessa erittäin alhaisiksi. Lämpötila voi olla $-80\text{ }^{\circ}\text{C}$ tai jopa alle 20 km korkeudella, kun se keski-vevasteilla ja päiväntasaajalla on noin $-60\text{ }^{\circ}\text{C}$. Talvella navan ympärille muodostuu napapyörre, joka eristää tehokkaasti napa-alueen ilmakehän muusta ilmakehästä.

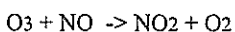
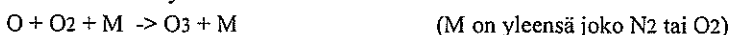
Matala lämpötila tekee mahdolliseksi pilvien syntyminen keski-ilmakehän alaosassa (15–25 km). Pilviä kutsutaan helmiäispilviksi. Pilvet koostuvat vedestä, typpihaposta ja rikkihaposta. Pilvet tarjoavat otollisen ympäristön otsonia tuhoavien aineiden vapautumiselle. Etelämantereen polaaripyörre on erittäin pysyvä ja kylmä ja antaa siten mahdollisuuden suuriin otsonikatoihin. Pohjoinen napapyörre hajoaa yleensä 1–2 kuukautta aiemmin kuin eteläinen ja otsonikato jää vähäisemmäksi.

Päästöoikeuksien jako huutokaupalla on ensisijainen menetelmä ja sitä sovelletaan sähköntuotantoon. Energiaintensiivinen teollisuus saa päästöoikeuksia pääsääntöisesti ilmaiseksi tiukkojen harmonisoitujen jakosääntöjen mukaisesti.

Euroopassa tausta-alueiden keskimääräinen otsonipitoisuus on viimeisten 20-30 vuoden ajan kasvanut noin 10 mikrogrammaa vuosikymmenessä ja on nykyisin 40-70 mikrogrammaa kuutiometrissä ilmaa. Useimmissa teollistuneissa maissa, myös Suomessa, esiintyy tilanteita, joissa keskimääräinen pitoisuus nousee yli 100 mikrogrammaan kuutiometrissä. Maailman terveysjärjestön suositukseen perustuva yläraja, jota otsonipitoisuuden ei terveysvaikutusten välttämiseksi tulisi ylittää on ollut 120 mikrogrammaa kuutiometrissä, mutta järjestön uuden suosituksen mukaan tätä rajaa tulisi laskea 100 mikrogrammaan kuutiometrissä.

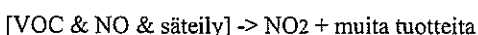
Otsonin muodostusreaktioita on ilmakehässä vain yksi: kaksiatomisen happimolekyylin ja yksinäisen happiatomin kohtaaminen, jonka tuloksena muodostuu otsonimolekyyli. Mekanismit, jotka näitä yksinäisiä atomeja tuottavat ovat kuitenkin erilaisia ilmakehän eri kerroksissa. Stratosfäärissä happiatomeja syntyy kun auringon ultraviolettisäteily hajottaa happimolekyyliä. Maanpinnalla tämä happiatomien tuotantomekanismi ei ole mahdollinen, koska sen vaatimat hyvin lyhytaaltoiset ultraviolettisäteet suodattuvat pois jo ilmakehän ylemmissä kerroksissa. Alailmakehän otsoninmuodostus perustuu typpidioksidin hajoamiseen, jonka aikaansaamiseen maanpinnalle pääsevät ultraviolettisäteet ovat riittävän energettisiä.

Maanpintaotsonin muodostumismekanismi koostuu kolmesta reaktiosta:

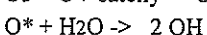

Mikäli läsnä ei ole muita häiritseviä yhdisteitä, nämä kolme reaktiota asettuvat nopeasti tasapainoon (ns. fotokemiallinen tasapaino), jossa otsonin, typpidioksidin ja typpimonoksidin pitoisuudet pysyvät näennäisesti muuttumattomina niin kauan kuin aurinko paistaa. Näissä olosuhteissa ei siten havaita otsonin nettotuotantoa.

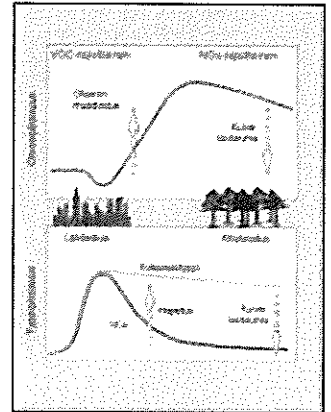
Jotta otsonia pääsisi alailmakehän kemiallisissa reaktioissa kertymään tarvitaan vielä yhden komponentin, hiilivetyjen (yleisemmin haihtuvien orgaanisten yhdisteiden, VOC) mukanaoloa. Hiilivetyjen reaktiotuotteina syntyvät hapetuskykyiset yhdisteet huolehtivat typpimonoksidin hapettamisesta yhä uudelleen typpidioksidiksi, jolloin otsonia ei kulu tässä reaktiossa ja sen pitoisuus kasvaa. Myös näihin reaktioihin tarvitaan auringonvaloa:

Otsoni on itsekin herkkä ultraviolettisäteilylle, ja hajotessaan se mahdollistaa ilmakehän tärkeimmän hapettimen, OH-radikaalin muodostumisen:

Alailmakehän kemiallisissa reaktioissa muodostuvan otsonin määrää säätelevät typen oksidien ja hiilivetyjen määrät ja niiden suhde sekä auringonvalo. Alailmakehän luonnollisia tyypilähteitä ovat mm. maaperässä tapahtuvat biologiset prosessit, salamet ja metsäpalot. Hiilivetyjen luonnollisia lähteitä ovat kasvien elintoiminnot, eläinten ruoansulatus, kosteikot ja meret. Näitä luonnon päästöjä monin verroin tärkeämmiksi ovat nykyisin kuitenkin käyneet ihmisen toiminnan eli teollisuuslaitosten ja liikenteen typen oksidi- ja hiilivetypäästöt. Etenkin typpipäästöjen lisääntyminen on tärkeää alailmakehän otsoninmuodostukselle, koska maapallon taustailmassa (eli ilmassa, jonka katsotaan olevan vielä puhdasta ihmisen vaikutuksista) tyyppeä on hyvin vähän, ja tämä on muodostanut tehokkaan luonnollisen rajoituksen taustailman otsonin määrälle. Troposfäärin otsoninmuodostuspotentiaali on kuitenkin suuri, ja on arvioitu, että jos kaikista maailman hiilivety- ja hiilimonoksidipäästöistä voisi muodostua otsonia, sen pitoisuudet olisivat kymmenkertaiset luonnolliseen taustaan verrattuna.

Kuva 3. Otsonipitoisuuden kehittyminen kulkeutumisen aikana.

Otsoniongelmaa esiintyy yleensä alueilla, joilla on paljon typen oksidien ja hiilivetyjen päästöjä ja riittävästi lämpöä ja auringonpaistetta kemiallisten reaktioiden ylläpitämiseksi. Auringonpaistevaatimuksen vuoksi otsoni on nimenomaan kesäajan vitseaus. Koska otsoni voimakkaana hapettimena reagoi herkästi esimerkiksi tuoreiden liikennepäästöjen kanssa, ei korkeita otsonipitoisuuksia yleensä esiinny aivan suurkaupunkien keskustassa. Myös esimerkiksi Helsingin keskustan otsonipitoisuudet ovat alhaisempia kuin vaikkapa Vantaalla ja Espoossa. Mutta kun tämä kaupunki-ilma sitten kulkeutuu tuulten mukana ympäröivälle alueelle, alkavat otsonia muodostavat reaktiot vähitellen päästä voitolle, ja pitoisuushuiput esiintyvät ehkä vasta seuraavina päivinä satojen kilometrien päässä päästöalueelta. Näin meilläkin pääkaupunkiseudun päästöt voivat näkyä otsonipitoisuuksien kohoamisena Keski- ja Pohjois-Suomessa.

Vaikka monet otsonipitoisuuksien käyttäytymiselle tyypilliset piirteet havaitaan myös Suomessa, eivät pitoisuustasot täällä kuitenkaan kohoa samoihin lukemiin kuin eteläisemmissä suurkaupungeissa ja Keski-Euroopan tiheäänasutuilla seuduilla, missä typen oksidien ja hiilivetyjen päästömäärät ovat paljon suuremmat eikä auringonpaisteestakaan yleensä ole pulaa.

Otsoni ja sitä muodostavat yhdisteet voivat kaukokulkeutua ilmakehässä useita päiviä, ja Suomessa havaittavat normaalia korkeammat otsonipitoisuudet liittyvät tyypillisesti Keski- tai Itä-Euroopasta saapuneisiin valmiiksi saastuneisiin ilmassoihin. Suotuisissa olosuhteissa tällaiset 'otsoniepisodit' voivat kestää monta päivää, ja niille on tyypillistä tilanteen jatkuva huononeminen eli päivän huippupitoisuuksien jatkuva kohoaminen. Episodi päättyy yleensä säätilanteen muuttuessa. Otsoni poistuu ilmasta kuivalaskeumana kasvillisuuteen. Otsonintuotanto ilmassassa vähenee myös kun typen oksidit muuntuvat muutaman päivän aikaskaalassa vesiliukoiseksi typpihapoksi ja poistuvat ilmasta.

Pitkällä ajalla hiilidioksidi sitoutuu myös tiettyihin kivilajeihin muodostaen karbonaatteja (ns. laattatektoniikka). Hiilen määrä maapallolla on vakio, joten ilman hiilidioksidipitoisuuden lisääntyminen johtuu siitä, että hiiltä siirtyy maapallon kivikehästä sen ilmakehään.

typpioksiduuli (N₂O) on ilmastovaikutuksella mitattuna Suomen toiseksi yleisin kasvihuonekaasu, joka muodostaa 8 % Suomen kasvihuonekaasupäästöistä[11]. Typpioksiduulin ilmakehää lämmittävä vaikutus on noin 300 kertaa voimakkaampi kuin hiilidioksidin. Maatalous on ylivoimaisesti merkittävin typpioksiduulin lähde yli

80 % osuudellaan[13].

Typpioksiduulia muodostuu maaperässä nitraattien hajotessa[14]. Suurimmat hehtaariohaiset typpioksiduulipäästöt syntyvät maanviljelyskäytössä olevilla ja metsitetyillä turvepelloilla[15]. Typpioksiduulipäästöjä syntyy myös typpilannoitteiden valmistuksesta ja käytöstä[13] sekä kotieläinten lannasta. Lisäksi energian tuotannosta jakatalyysaattoriajoneuvojen käytöstä syntyy jonkin verran typpioksiduulipäästöjä.

(Esim metsän ja pellon lannoitusaineesta ammoniumnitraatista haihtuu 2 % typpioksiduulina ilmaan

Kevitsasassa räjähdysaine sisältää 95 % ammoniumnitraattia ja 5 % kierrätysöljyä, siis jäteöljyä. Kaikki

mikä räjähtää haihtuu ilmaan, lupa louhia on 70 Mt, kuten on suunniteltu Suhankoonkin. Ilmastomme

lämpenee paljon enemmän kuin muualla maailmassa, meillä puhutaan 5 asteesta kun muualla 1,5 asteesta, Suomi on jo maailman teollistuneimpia maita. Kittilän kaivoksen malmi sisältää hiiltä 46 kg/ tonni. Talvivaarassa hiiltä on 95 kg/tonni malmia, lupa räjäyttää on 40 Mt/v)

Tärkein ihmisen tuottama kasvihuonekaasu on hiilidioksidi CO₂. Suomen kasvihuonekaasupäästöistä 86 % muodostuu hiilidioksidista[11] . Ilmakehän hiilidioksidipitoisuus on noussut tasaisesti noin 1,4 miljoonasosaa (ppm) vuodessa ja on nyt noin 380 ppm. Tämä on noin 31 % lisäys esiteolliseen aikaan nähden, jolloin hiilidioksidipitoisuus oli noin 280 ppm. Epäsuorien geologisten todisteiden perusteella uskotaan, että hiilidioksidipitoisuudet ovat olleet nykytasolla viimeksi 20 miljoonaa vuotta sitten.[12]

Erityisesti fossiilisten polttoaineiden polttaminen lisää ilmakehän hiilidioksidipitoisuutta. Myös maataloudella ja trooppisten metsien tuhoamisella sekä sementti- ja lannoiteteollisuudella on osuutensa asiaan. Vuotuiset hiilidioksidipäästöt ovat kasvaneet vuoden 1990 noin 23,5 gigatonnista vuosien 2000–2005 noin 26,4 gigatonniin, minkä seurauksena ilmakehän hiilidioksidipitoisuus on noussut keskimäärin 1,4 ppm vuodessa.[8]

Osa vapautuneesta hiilidioksidista sitoutuu valtamerten eliöihin sekä pohjoisen havumetsävyöhykkeen ja lauhkean vyöhykkeen metsien kasvuun. Metsän hävitys muualla maailmassa vapauttaa kuitenkin puuston sitomaa määrää enemmän hiilidioksidia.

Kestävät puutuotteet, kuten rakennukset, sitovat pieniä määriä hiiltä elinkaarensa ajan. Pitkällä ajalla hiilidioksidi sitoutuu myös tiettyihin kivilajeihin muodostaen karbonaatteja (ns. laattatektoniikka). Hiilen määrä maapallolla on vakio, joten ilman hiilidioksidipitoisuuden lisääntyminen johtuu siitä, että hiiltä siirtyy maapallon kivikehästä sen ilmakehään.

Vuoden 2005 aikana AGA käynnistää Suomessa Pietarsaaren tehtaan lisäksi tyypeä valmistavan tislauslaitoksen Ruukin Hämeenlinnan tehtaalla. Tammikuussa käynnistyi Pohjois-Euroopan suurin ilmakaasutehdas Outokummun tehdasalueella Torniossa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66

00520 HELSINKI

Lupatunnus KL2016:0003

SELITYS SUHANGON KAIVOSOIKEUDEN RAUKEAMISEN LYKKÄÄMISTÄ KOSKEVAN HAKEMUKSEN JOHDOSTA ESITETTYIHIN LAUSUNTOIHIN JA MIELIPITEISIIN

Tausta

Gold Fields Arctic Platinum Oy (GFAP) on toimittanut 22.3.2016 Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes) Suhangon kaivosoikeuden (KaivNro 5426) raukeamisen lykkäämistä koskevan hakemuksen. Tukes on pyytänyt GFAP:lta selitystä hakemuksen johdosta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin. Lausunnon ovat antaneet Ranuan kunta (lausunto päivätty 24.5.2016), Lapin liitto (lausunto päivätty 6.6.2016), Isosydänmaan Paliskunta (lausunto päivätty 9.6.2016), Lapin ELY-keskus (lausunto päivätty 12.8.2016) ja Tervolan kunta (lausunto päivätty 29.8.2016). Mielipiteen ovat toimittaneet Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry (mielipide päivätty 28.6.2016) ja Anneli Ojanperä (sähköpostiviestit saapuneet 16.6.2016, 17.6.2016 ja 23.6.2016).

Ranuan kunnan, Tervolan kunnan ja Lapin liiton lausunnot

GFAP:lla ei ole huomautettavaa Ranuan kunnan, Tervolan kunnan eikä myöskään Lapin liiton antaman lausunnon johdosta.

Isosydänmaan paliskunnan lausunto

GFAP:n näkemyksen mukaan kaivospiirin alueella tähän mennessä suoritetuilla tutkimustöillä ei ole ollut kielteisiä vaikutuksia poronhoidolle. Mahdollisen kaivostoiminnan alkaessa haitallisten vaikutusten korvaamisesta tullaan neuvottelemaan ja sopimaan paliskuntien kanssa.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa on selvitys Suhangon kaivospiirialueen ympäristö- ja vesitalouslupien tilanteesta sekä GFAP:n alueella käynnistämistä suunniteltujen louhosalueiden kuivatustoimenpiteistä. GFAP:lla ei ole huomautettavaa Lapin ELY-keskuksen antaman lausunnon johdosta.

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry:n mielipide

Kuulutusasiakirjaa koskevassa arviossaan Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry (SLL Lapin piiri) esittää, että Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) sijaan Gold Fields Arctic Platinum Oy:n (GFAP) olisi tullut laatia yhteenveto kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevasta hakemuksesta. GFAP:n näkemyksen mukaan sen toimittama hakemusasiakirja sisältää hakemuksen kannalta oleelliset tiedot tiiviissä muodossa ja väärinkäsitysten välttämiseksi hakemuksen saa kokonaisuudessaan luovuttaa tiedoksi SLL Lapin piirille.

SLL Lapin piirin mielestä kaivoslain 68 § edellyttämät raukeamisen lykkäämisen syyt eivät täyty. Kyseisessä kaivoslain kohdassa todetaan, että *”kaivoslupa raukeaa, jos luvanhaltija ei ole kaivosluvassa annetussa määräajassa aloittanut kaivostoimintaa tai ryhtynyt muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan.”* Lupaviranomainen voi kuitenkin enintään kahdesti lykätä kaivosluvan raukeamista ja antaa uuden määräajan kaivostoiminnan aloittamiseksi tai määräajan toiminnan jatkamiseksi. Luvan raukeamista voidaan lykätä enintään yhteensä kymmenellä vuodella. Kaivosluvan haltijan on toimitettava lupaviranomaiselle hakemus ennen kaivosluvan raukeamista sekä hakemuksessa esitettävä syy määräajan myöntämiselle ja suunnitelma kaivostoiminnan aloittamiseksi tai jatkamiseksi. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle. Harkinnassa on merkitystä muun muassa, jos kaivosalueen tai sen lähellä olevien alueiden jatkotutkimuksissa on paikallistettu lisää malmia siten, että kaivostoiminnan kannattavuus paranisi. Harkinnassa on myös mahdollista ottaa huomioon kaivosmineraalien kysynnän ja hintojen syklisyys, joka on voinut estää tai viivästyttää toiminnan aloittamista tai kaivoksen uudelleen avaamista, sekä kysyntätilanteen oleellinen parantuminen.

GFAP:n hakemusasiakirjasta käy ilmi, että yhtiö on vuodesta 2000 alkaen järjestelmällisesti pyrkinyt aloittamaan taloudellisesti kannattavan kaivostoiminnan Suhangon kaivospiirin alueella. Pyrkimysten määrätietoisuutta ja voimakkuutta osoittaa, että Gold Fields -konserni on tähän mennessä investoinut Suhangon kaivoshankkeen ja sen satelliittiesiintymien tutkimustöihin ja kannattavuusselvityksiin yli 100 miljoonaa euroa. Lisäksi voidaan todeta, että GFAP on toimittanut Tukesille kaksi kuukautta ennen kaivosluvan raukeamista hakemuksen, jossa on esitetty perustellut syyt määräajan pidentämiselle ja riittävän yksityiskohtaiset suunnitelmat kaivostoiminnan aloittamiseksi. GFAP:n näkemyksen mukaan jatkoajan myöntämisestä ei myöskään aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle. Lisäksi GFAP:n mielestä on perusteltua ottaa huomioon yhtiön tutkimukset satelliittialueilla sekä myös tilanne sekä kaivosalalla että yleisesti taloudessa, joka on viivästyttänyt projektin etenemistä – niistä enemmän myös jäljempänä.

SLL Lapin piirin mielipiteeseen sisältyy myös joitakin väärinkäsityksiä jotka mahdollisesti johtuvat siitä, että tietolähteenä on käytetty Suhangon kaivoshankkeen laajennusta ja rikastusprosessin muutosta koskevaa YVA-selostusta, joka valmistui vuonna 2013 ja perustui vuoden 2012 esikannattavuusselvityksen tietoihin. Myös kuulutusasiakirjan liitteenä oleva 31.1.2014 päivätty ”Selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta” perustui vielä vuoden 2012 esikannattavuusselvityksen tilanteeseen. GFAP:n toimittama hakemus kaivosoikeuden raukeamisen lykkäämiseksi koskee kuitenkin ainoastaan Suhangon kaivospiiriä ja sen alueelle suunniteltuja toimintoja. GFAP:n hakemuksesta käy ilmi, että arviot kaivoshankkeen toteuttamistavasta ovat oleellisesti muuttuneet vuoden 2013 jälkeen. Seuraavien lisätietojen tarkoituksena on korjata mahdollisia väärinkäsityksiä. Mahdollinen kaivostoiminta Suhangon kaivospiirin ulkopuolella tulee edellyttämään niitä koskevan uuden kaivosluvan ja ympäristöluvan hakemista.

- Metallien hintojen pitkään jatkunut epäsuotuisa hintakehitys sekä sen seurauksena uusien kaivos Hankkeiden rahoituksen vaikeutuminen vuoden 2013 jälkeen ovat johtaneet tilanteeseen, jossa kaivostoiminnan käynnistäminen hydrometallurgiseen Platsol-rikastusmenetelmään perustuvana suuren mittakaavan hankkeena on osoittautunut epärealistiseksi vaihtoehdoksi. Tämä johtuu Platsol-rikastusmenetelmään perustuvan hankkeen suuresta pääomakustannuksesta ja samalla uuden rikastusteknologian käyttöönottoon liittyvästä riskistä.
- Nykyiset suunnitelmat Suhangon kaivospiirillä sijaitsevien Konttijärven ja Ahmavaaran esiintymien hyödyntämiseksi perustuvat perinteisten vaahdotusrikastusmenetelmien käyttöön sekä malliin vaiheittain kehitettävästä hankkeesta, joka käynnistetään huomattavasti pienemmässä mittakaavassa kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa on esitetty, mutta jota ajan kuluessa on mahdollista laajentaa. Vaiheittain kehitettävä hanke on arvioitu helpommin hallittavaksi sekä teknistä toteutusta, että ympäristö- ja sosiaalisia vaikutuksia ajatellen. Suhangon ympäristöluva tullaan päivittämään, kun siihen tarvittavat tiedot ovat käytettävissä uuden vielä toteuttamattoman kannattavuusselvityksen tuloksena.
- GFAP:n tutkimustöiden tulokset osoittavat, että Suhangon kaivospiirillä sijaitsevat Konttijärven ja Ahmavaaran kupari-nikkeli-platinametalliesiintymät ovat kooltaan, pitoisuuksiltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan mahdollisesti hyödyntämiskelpoisia tietyissä taloudellisissa olosuhteissa. Keskeistä seuraavan vaiheen tutkimuksissa tulee olemaan jauhatus-vaahdotusrikastusprosessin optimointi kaupallisesti käsiteltävien rikasteiden tuottamiseksi.
- GFAP ei suunnittele Konttijärven käyttämistä rikastushiekan läjitysalueena. Hydrometallurgisen Platsol rikastusmenetelmän käyttöön perustuvassa laajennetun Suhangon kaivoshankkeen alustavassa kannattavuusselvityksessä yhtenä rikastushiekan varastointivaihtoehtona arvioitiin niiden sijoittamista tyhjäksi louhittavaan Konttijärven avolouhokseen. Tämä suunnitelma ei ole ajankohmainen eikä myöskään toteutettavissa voimassa olevan ympäristöluvan mukaan.

Yleisesti Suhangon kaivoshankkeen tilanteesta voidaan todeta, että emoyhtiö Gold Field Ltd:n toimeksiantoon perustuen GFAP etsii parhaillaan Suhangon kaivoshankkeelle uutta kokenutta omistajaa ja toiminnanharjoittajaa, jolta edellytetään riittävää teknistä ja taloudellista kykyä saattaa kaivoshanke rakentamispäätökseen. GFAP:n arvion mukaan kaivostoiminnan aloittamiseen tähtäävät selvitykset tullaan käynnistämään uudelleen heti, kun uusi toiminnanharjoittaja on varmistunut. Mahdollisten kaivostoimintaa valmistelevien töiden käynnistyessä tullaan kaivostoiminnan lopettamisen vakuus sekä muut lopettamiseen liittyvät ja sen jälkeiset velvollisuudet arvioimaan kaivosviranomaisen kanssa sen hetkisten suunnitelmien perusteella.

SLL Lapin piirin mielestä Suhangon kaivospiiri on liian pieni kaivoksen melu- ja pölyvaikutuksia ajatellen. Kaivospiirin pinta-ala on 4.144 hehtaaria ja siten se on laajuudeltaan Suomen kolmanneksi suurin. GFAP:n näkemyksen mukaan kaivospiirin alue riittää erinomaisesti suunnitelmien mukaiselle toiminnalle. Suhangon kaivospiirin alueelle rajoittuvan ja ympäristöluvan mukaisen toiminnan vaikutuksia on arvioitu vuoden 2013 YVA-selvityksessä vaihtoehdon VE0+ kohdalla. Arvion mukaan sen melu- ja pölyvaikutukset kaivospiirialueen ulkopuolella ovat vähäisiä. Lisäksi Suhangon kaivospiiri sijoittuu harvaan asutulle seudulle.

Suhangon kaivospiirialueen suunniteltujen toimintojen vaikutuksia ympäröiviin Natura-alueisiin on arvioitu vuoden 2013 YVA-selostuksen liitteenä 20 olevassa Natura-arvioinnissa, sekä sen täydennyksessä joka on toimitettu Lapin ELY-keskukselle 2.4.2014. Natura-arviointi koski laajennetun Suhangon kaivoshankkeen toimintojen vaikutuksia Simojoen Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin. Sen täydennys käsitteli kaivoksen sulkemisen mahdollisia vaikutuksia sekä tarkennuksia toiminnan aikaisista vesistövaikutuksista. Lapin ELY-keskus on 19.5.2014 lausunnossaan katsonut GFAP:n toimittaman Na-

tura-arvioinnin ja sen täydennyksen riittäväksi. Muiden kaivospiirialueen ympäristössä sijaitsevien Natura-alueiden osalta Lapin ELY-keskus on todennut, ettei luonnonsuojelulain mukainen Natura-arviointi ole tarpeen.

Suhangon kaivosoikeuden raukeamisen lykkäämistä koskeva hakemus koskee Suhangon kaivospiiriä, jonka pinta-ala on edellä mainitut noin 41 km². Poronhoidolle aiheutuvien haitallisten vaikutusten korvaamisesta tullaan neuvottelemaan ja sopimaan paliskuntien kanssa ennen kaivostoiminnan käynnistämistä. Suhangon kaivospiiri ei sijaitse erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella.

SLL lapin piiri esittää, että Suhangon kaivoshanke ei täytä kaivoslain 48 § edellytyksiä. Lainkohdan mukaan kaivoslupaa ei saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta, taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia. Laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä. Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyisivät, eikä luvan myöntämiselle olisi laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksiin poistaa. Säännöksen perusteluissa on todettu, että säännöksen tarkoituksena on erityisesti estää kaivoslupahakemuksen hyväksyminen, jos hakemus on tehty keinottelutarkoituksessa.

Kuten edellä on korostettu Gold Fields -konserni on panostanut projektiin vuosien ajan – kyseessä ei ole projekti, jota lainkohdassa tarkoitetaan. GFAP on hakemuksessaan tuonut esille, että sillä on sekä edellytykset että tarkoitus saada luvamukainen kaivostoiminta käynnistymään kaivospiirin alueella. GFAP on noudattanut kaivoslain säännöksiä eikä ole laiminlyönyt siihen kuuluvia velvollisuuksiaan alueella. Suunnitellusta toiminnasta ei arvioida aiheutuvan vaaraa yleiselle turvallisuudelle, eikä myöskään vakavia ympäristövaikutuksia joita ei voitaisi poistaa ja säännellä lupaehdoilla, tai paikkakunnan asutus- ja elinehtojen merkittävää heikentymistä.

GFAP toteaa lisäksi, että nyt kyseessä olevassa hakemusasiassa tulee sovellettavaksi kaivoslain 68 §, ei kaivoslain 48 §.

Anneli Ojanperän mielipide

Anneli Ojanperä esittää mielipiteessään virheellistä tietoa Suhangon kaivoshankkeesta. Mielipiteessä ilmenee myös sekaannusta Gold Fields Arctic Platinum Oy:n (GFAP) hakemuksen kohteesta. Seuraavissa kappaleissa on pyritty korjaamaan muutamia olennaisimpia väärinkäsityksiä. Kaikkia virheellisiä tietoja ja väitteitä ei ole katsottu aiheelliseksi oikaista tässä yhteydessä.

GFAP:n hakemus Suhangon kaivosoikeuden raukeamisen lykkäämiseksi koskee ainoastaan Suhangon kaivospiiriä ja sen alueelle suunniteltuja toimintoja. Kaivospiirin pinta-ala on 4.144 hehtaaria. Arviot Suhangon kaivoshankkeen toteuttamistavasta ovat oleellisesti muuttuneet vuoden 2013 jälkeen. Suunnitelmien muutokset ja niiden syyt on lyhyesti kuvattu yllä GFAP:n selityksessä Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry:n (SLL Lapin piiri) mielipiteen johdosta.

GFAP:lla on voimassa oleva ympäristö- ja vesitalouslupa Suhangon kaivospiirin alueelle, jotka antavat mahdollisuuden avolouhintaan ja vaahdotukseen perustuvaan rikastustoimintaan sekä niiden vaiheittaiseen kehittämiseen. Vesitalouslupa ja Lapin ELY-keskuksen hyväksyntään perustuen GFAP on vuosien 2015 ja 2016 aikana suorittanut Ahmavaaran ja Konttijärven suunniteltujen avolouhosten alueella alustavia kuivatustoimenpiteitä. Alueelle kaivettujen kuivatusojien tarkoituksena on edistää maapeitteen pintaosan kuivumista alueilla, jotka on suunniteltu louhittavaksi ensimmäisessä vaiheessa, jotta maanpoistot, louhinta- ja tuotantotoiminta voidaan aikanaan aloittaa tarkoituksenmukaisella aikataululla. GFAP ei ole suorittanut alueella sellaisia laajamittaisia vesistörakentamistoimia, joista aiheutuisi pysyviä vahinkoja alueen luonnonvesistöille ja tarpeetonta haittaa purkuvesistöön tai alueen luonnonympäristölle, koska hankkeen eteneminen ei toistaiseksi ole varmistunut.

Käytettävissä olevan tutkimustiedon perusteella Suhangon kaivospiirin alueella ei esiinny radioaktiivisten aineiden rikastumia, joissa pitoisuudet poikkeaisivat ympäristön tavanomaisesta tasosta. Suhangon kaivoshankkeen laajennusta ja rikastusprosessin muutosta koskevaan ympäristövaikutusten arviointiin liittyen Säteilyturvakeskus (STUK) suoritti GFAP:n toimeksiannosta Suhangon kaivoshankkeen ympäristön radiologisen perustilaselvityksen, jonka loppuraportti valmistui 30.6.2014. STUK:in selvityksen perusteella kaivospiirin alueen kallioperässä, maaperässä, vesissä ja eliöstössä ei ole havaittavissa radioaktiivisten aineiden rikastumista. STUK:in mukaan alueen ja sen ympäristön radioaktiivisuuspitoisuudet ovat tyyppillistä ympäristössä esiintyvää tasoa. Tätä tukee myös Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) geofysikaalinen lentomittaustieto joka osoittaa, että maaperän uraanin ja toriumin aiheuttama gammasäteily on kaivospiirin alueella alhainen. Edellä mainittujen lisäksi GFAP on varmistanut, ettei Suhangon malmeissa, malmeista tuotetuissa vaahdotusrikasteissa ja rikastushiekoissa esiinny radioaktiivisten aineiden pitoisuuksia jotka poikkeaisivat taustan tavanomaisesta tasosta. Malmi- ja rikastushiekanäytteiden osalta pitoisuudet määrittä STUK ja vaahdotusrikasteiden pitoisuudet Australian ydintutkimuksen ja -teknologian organisaation Ansto Minerals. Anneli Ojanperän mielipiteessään esille ottama moreenin korkea uraanipitoisuus johtuu virheestä analyysitiedoissa, jotka erehdyksessä on esitetty GFAP:n vuoden 2004 ympäristölupahakemuksen liitteessä GTK:n alueellisen moreenigeokemian tuloksina. Virheen syy ei ole tiedossa. GTK:n moreenigeokemian näytteiden uraanipitoisuuksia ei ole julkaistu, koska niiden määritystulokset on todettu epäluotettaviksi (http://tupa.gtk.fi/julkaisu/tutkimusraportti/tr_130.pdf).

Konttijärven ja Ahmavaaran esiintymien malmien koostumusta ja niihin sisältyvien metallien sekä muiden alkuaineiden vaikutuksia ympäristölle on arvioitu kattavasti Suhangon kaivoshankkeen laajennusta ja rikastusprosessin muutosta koskevassa YVA-selostuksessa, jonka riittävydestä Lapin ELY-keskus on antanut yhteysviranomaisena hyväksyvän lausunnon 10.3.2014 (LAPELY/30/07.04/2012). Mahdolliseksi malmiksi ja marginaalimalmiksi luokiteltavan kiviaineksen osalta valtioneuvoston asettamat (Vna 214/2007) ohjearvot ylittyvät lähinnä kuparin ja nikkelin osalta, mikä onkin luonnollista koska näiden metallien esiintyminen osaltaan luo edellytykset kannattavan kaivostoiminnan perustamiselle. Kuten jo SLL Lapin piirin mielipiteen johdosta annetussa selityksessä on todettu, suunnitellusta toiminnasta ei arvioida aiheutuvan vaaraa yleiselle turvallisuudelle, eikä myöskään vakavia ympäristövaikutuksia joita ei voitaisi poistaa ja säännellä lupaehdoilla, tai paikkakunnan asutus- ja elinehtojen merkittävää heikentymistä.

GFAP omistaa noin 90 % Suhangon kaivosoikeuden maa-alueesta. Lisäksi yhtiöllä on käyttöoikeus niihin alueisiin, joita se ei omista. On myös huomattava, että uuden kaivoslain 82 § ei sovellu vanhan kaivoslain nojalla myönnettyihin kaivosoikeuksiin.

Kunnioitavasti

(Lotta Uusitalo)

Asianajaja, Helsinki

Gold Fields Arctic Platinum Oy:n asiamiehenä

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 10.10.2016.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 250 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: Puhelin: 029 56 42800

Faksi: Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.